45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 36 Կ. ՊՈԼԻՍ 1901 ՄԱՅԻՍ 25 ՅՈՒՆԻՍ 7 19 ՍԷՖԷՐ 1319 — 25 ՄԱՅԻՍ 1317 ՈՒՐԲԱԹ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամեն տեսակ գրութիւններ։
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38 Պապը Ալի ճաւսէսի 38

HANZOUMÉ-I-EFKIAR
Journal Arménien
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER
ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
Jean F. Kaisérian
38 GRAND' RUE DE LA S. PORTE 38
Constantinople

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԿԻԱՐ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

منظومهٔ افکار
صاحب امتیازی ارمنی مسیوللری
اوهانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جواردنده ۳۸ نومرولی دائره‌ده محصوصدر

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՌ ԳԱՐՕՒՆ

Առաջին տիւն ողջունեց բնութեան գարունը, և վերջին ձիւն է թափուս (*) որ գլուխ կ'ողջունէ, ո՛վ Դու որ գլուխ Գարուն կ'անուանուս կամ այլք կ'անուանեն զԳեղ Գարուն, զի չորը կը մկրատ ճակատը և զի չնորհը կը չրջանակէ հոգենակ, զի աչքերդ կապոյտ երկինքը կը դողացնեն և զի շուրթերդ գեղգեղաձայն սոխակը կ'արձագանգեն։

Թնութեան գարունը մեզ ձօնեց նոր Մեսրոպն, և նոր Մեսրոպն իր կարգին կը ձօնէ մեզ գրական Գարունս։ Հոգիդ պայծառ է գարնանային երկնքին նման, ու տարիքդ գալար՝ գարնանային երկրին նման։ Ոճդ նարօտանկարութիւն մ'է, լեզուդ ներդաշնակութիւն։ Համադասական ու համաստեղային հակերով հարուստ է պարբերութիւնդ ոսկեղեղ ու ծաղկաւէտ։ Բառերդ յաճախ պարիներ կը թռուին։ բանաստեղծութիւններդ յաւէտ հոգեոյ գաթուններ կ'ելլեն ու հրապոյրն ունին։

Այդ դու, Գարո՛ւն, էր որ կը կոչեն աշունն։ Էր ազուաւին նմանս, արտոյտ կը փնտռես դու չաղիղն։ Սկի՛զբ, ինչո՞ւ կ'ուզես ձեռաւիլ ատուերին՝ որ վախճանները կը պարուրէ։ Ճառագա՛յթ, ինչո՞ւ դէպ ի դանդիսը կը սուրաս։

Ինչո՞ւ...։ Է՛ն, քանզի Գարունն ես. քանզի սառին հալումն ու սեւին հալածումն են։ Քանզի ձայնդ «կեա՛նք» կ'աղաղակէ, քանզի դիմակդ հրմռանք կ'արտայայտէ։ Քանզի համակրութիւնն ես, որ հրոյ հնոցէն բնութեան ծոցը կը հոսէ, ու հոնկէ մեր հոգւոյն կը թափանցէ։ Խոնարհեցար ու ձեռքս համբուրեցիր, ինչպէս որ երկնից բարձունքէն արփինի ճառագայթ կը խոնարհի ու թաթի ձեւ ունցող թերթը կը համբուրէ։

Այո՛, երիտասարդ գրագէտներն են որ կրնան վիրակնկալութիւն տալ ծերութեան։ Դու, Գարո՛ն, և դուք գարնանաւոյզ գրողներ, կու գաք նորէն շրջապատել Ձեր անդրանիկին, որ պահ մը մոռցուեցաւ, և զոր Աստուած երբէք չը մոռցաւ, և որ ինքն ալ ինքզինքը չը մոռցաւ երբէք աշխարհային իրաղարձութեանց մէջ։ — որոնք կ'ընկնէն ձեռն միայն արդէն նկուն ծնած նկարագիրներուն Հոգ չէ որ մարդիկ, որոնք երբեմն իրենցմէ վրիպող ազդեցութիւններուն կ'անուան անգիտակցաբար, մոռնան ու չը կրնան կո ելեալն իրենց կոչունքին։ կոչեցեալն, իր առաքելոյն անշարժութեան հակառակ, յաւալ կ'ընթանայ միշտ՝ հետեւելով Յառաջդիմութեան կոչման, Արարչութեան կենսաստեղծ կոչունքին։ Ինչն ինչին արդարեւ կը հարցնէ մարդ թէ՝ իրօք զառաջնեալ — անկեալ մը չէ, նոյն իսկ մեռեալ չէ՞ — որպէս իր շուրջ ոմանք կը յորջորջին կամ իրեն կը թուի թէ կը յորջորջեն զինքը։ Սակայն ներքին ձայնն, անմեռաղ և անեսաք, իր անձերանալի կերպարանքին այլակերպեալ անդրադարձման ցուցմամբ, աւելի մեծ եռանդեամբ յառաջ ընթանալու կը խրախուսէ կոչեցեալ մարդն, որուն ոգեղ Դիտութեան կրանիդին վրայ է և աչքը Տեսլակ նի Բէյկիսին։ Իր նրբորդն խորհ՝ երամասպարտ կը-ղէպ յաւիտեան ինքզինքն անուանց, փոքր կամ մեծ, հի կամ նոր, որոնք իրմէն չեն հեռացներ երբէք իրենց աչքն ու չեն դադրեցներ իրմէն իրենց խրախուսանքն — որոնք իր խաւարումներուն մէջ ալ — քանզի ԼՈՅՍ ՃՇՄԱՐԻՏՆ է միայն ոչ չուներ խաւարում — զիւ լուսաւոր ու լուսատու կը տեսնէ զայն։

Ահա կու գան նորէն ու պար կը բռնեն շուրջս անո՛նք ալ, ինչոնք չէին ճանչնար զիս և պնոնք որոնք ինքն ճանչնալ չուզեցին զիս։ Զի ես ան գրողն եմ, որ առեւտրութիւն չը կրնար ծածկ պահն մէջս որ իր ճամբան կ'ընթանայ, ուսումնասիրելով միշտ ու սիրելով միշտ։ Սիրելով մարդկին և ուսումնասիրելով մարդոց ընկերութիւնն։ առանց կրից, գրգռնցիկուսակցական ոգւոյ դառնալով հանրային մարդկին ու հանուրց գործունէութիւնն։ յորդորելով փոքրերն որ ցարգնն մեծերն և յորդորելով մեծերն որ չարնամարտեն փոքրերն։

Իմ գրական գործս հայ ժողովրդեան մէջ եղած ես ու պիտի չարունակէ ըլլալ, ինչպէս որ անուանի աչակերտաց մին ալ հրապարակաւ դատեցաւ գեղեցկիկ առաքելութիւնն։ այո՛, Բարին կնոջն է։ Ճշմարիտը՝ գիտունին։ ես գանասուեղծ մրն եմ, ուստի և իմս է Գեղեցիկն, որպէս և բոլոր բանասուեղծներուն։ Կինն հրեշտակի դեր պարտի փատարել, դիտուն յայտնողն՝ բանասուեղծին զի դերն է հուշակել բարւոյն ու ճշմարտին գեղեցկութիւնն, ու քարոզել ու գրկել տալ մոռցած բանդ իսկ գեղեցիկն։ Որդեդ զի կարենամ արդիւնաւորապէս կատարել իմ դերս, երեք բան ըրած եմ, և կը շարունակեմ ընել՝ առաջնութեանս պահանջած ցաւալի դադարներով՝ ահա երեսուն տարիէն աւելի է։ Ա. Դիտել բնութիւնն, որ արդէն ամէն բան կը բովանդէ, քարէն ու մնասղէն մինչեւ ծառն ու մարդն։ Բ. Ուսումնասիրել լեզուն իր ձեւաւորութեան ու փարթամ հոգեբանութեան մէջ մէկ կողմէն, ու միւս կողմէն յ'ոն հեղինակաց մէջ Նորոնք մտքին կու տան համնէն գեղեցիկ աքսայայտութիւնն, արտայայտութի՛ւն որոյ գեղեցկութիւնը մերթ բնականութեան պարզութեան մէջ է ու մերթ սեղմութեան նրբագոյութեանն արտայայտաւոր մտածման և զգացման համանման։ այդ հրաշալի տեսնումներուն է՝ համազգային հին ու նոր մատնանշիչներու հայթայթման համար եղած մեծամեծ նեթեական զոհողութիւններով կատարուած՝ որ պիտի առաջնորդեմ, որ դիս կարող ըլլաս հայ լեզուին Դանմանները ընդարձակելդ Դիտորդքնել հոգեկան երեւոյթներն՝ թմամասիրաց ու հեղեան կամ հոգեւոյդ դրագիտաց գործերուն մէջ մէկ կողմէն, ու միւս կողմէն բ՛մ իսկ հոգեւոյս՝ ներանձնութեան մէջ որուն երեւոյթներուն յոյժ այլազան ըլլան անծանօթ չէ մեր գրական աշխարհին՝ հոգւոյս անհունութիւնն ու յոգնաջուր գրիչիս տարբ ցուցած եմ ըստ կարի Մատենի վէպին մէջ՝ որ Գեղմանեանի թարգմանուած է և Ամէջ Երէրուս մէջ՝ որոնց մին Գաղղիերէնի թարգմանուած և այդ թարգմանութիւնն ընթերցող Դանղլիայի հեղինակի մը դիս Դուրլանին կարդը դասել տուած։

Լեզուներուն մէջ գեղեցիկն արտայայտութեան Պանար Ամենէն աւելի յարմարութիւն ունեցողներէ կը հանարիմ արաբերէն։ Գերմաներէնը, ջրմնցմով վատնուագրել կարենալու համար շատ ուշ մնացած եմ, այլ որոնց ուսումը կը ցանձնարարեմ Վերջապէս նոր սերունդեան։ Ինձ գրեթէ նո՛ցն գեղեցկագիտական հանձարը կ'ստիպէ դիմել Միքէլ-Անճէլոյի արձաններն ու Վերածնութեան պատկերներն ի՛նչ հանոյք ու կ'տանէ Օսմանցի ու Գերմանացի բարձր բանասուեղծ-մատենագիրներու ընթերցումն։ Անելորդ է ըսել թէ, այսպէս է նաեւ Հայերէն Աստուածաշունչն և իրմէ բղխած Միքայէլի Գրիգոր Վրուքանեանի թարգմանութեան Հոգ չէ որ մարդիկ, որոնք երբեմն իրենցմէ վրիպող ազդեցութիւններուն կ'անուան անգիտակցաբար, մոռնան ու չը կրնան կո ելեալն իրենց կոչունքին։ կոչեցեալն, իր առաքելոյն անշարժութեան հակառակ, յաւալ կ'ընթանայ միշտ՝ հետեւելով Յառաջդիմութեան կոչման, Արարչութեան կենսաստեղծ կոչունքին։ Ինչն ինչին արդարեւ կը հարցնէ մարդ թէ՝ իրօք զառաջնեալ — անկեալ մը չէ, նոյն իսկ մեռեալ չէ՞ — որպէս իր շուրջ ոմանք կը յորջորջին կամ իրեն կը թուի թէ կը յորջորջեն զինքը։ Սակայն ներքին ձայնն, անմեռաղ և անեսաք, իր անձերանալի կերպարանքին այլակերպեալ անդրադարձման ցուցմամբ, աւելի մեծ եռանդեամբ յառաջ ընթանալու կը խրախուսէ կոչեցեալ մարդն, որուն ոգեղ Դիտութեան կրանիդին վրայ է և աչքը Տեսլակ նի Բէյկիսին։ Իր նրբորդն խորհ՝ երամասպարտ կը-ղէպ յաւիտեան ինքզինքն անուանց, փոքր կամ մեծ, հի կամ նոր, որոնք իրմէն չեն հեռացներ երբէք իրենց աչքն ու չեն դադրեցներ իրմէն իրենց խրախուսանքն — որոնք իր խաւարումներուն մէջ ալ — քանզի ԼՈՅՍ ՃՇՄԱՐԻՏՆ

(*) Հիւանդանոցի մէջ աւելի քան այլոյ մահուան մտածումը կը գրաւէ մեզ։ մեզ ամենէն հոգի մը։

Թարգմանող Յեանմն համար։ հապա Զայլո-Հարեղի գրաբար թարգմանութիւնն, որ նոն ի կ տեղ տեղ բնագիրը քանի անգամ կը դերազանցէ։

Սոյն երեք ամենահարուստ և ամենաներդաշնակ, գրեթէ սատուա այնն, եղուները մեր ժողովուրդին համար չեն անուշա։ Սակայն ժողովուրդը վարժութեամբ ու մշակութեամբ պիտի կրնայ հասկնալ գրաբար գրիչներու մէջ ղղաղօրացած աշխարհաբարն՝ իր գեղեցկագիտական արտայայտութեան մէջ։ Փորձերս խոնգամիա արդարութիւնն՝ շարդութեամբ մանաւանդ կիսագրութեան, ընթերցողաց մեծ օգնութիւն պիտի ընձեռէ այս մասին (օրաթերթի մը մէջ անցեալ օր ձեռնտոր հպնած էին մէկ գրուածս, և այս անգամ գրաշարի յանցանքը չէ)։ Բառարանի գործածութիւնը, զոր գրողն և ընթերցողն հաւասարապէս զանց կ'ընեն շատ անգամ դժգաղդաբարձ։ յոյժ կարեւոր է։ Մեր հին բառերն այլ՝ ե՛ւս չեն բաւեր նոր պէտքերուն։ հին դատարանով մը թարգմանուած Պուռժէի Փիլիսոփայն, աշխարհի հինգ ազգ քան բան պիտի ըլլար։ նոր բառարանն չնորհիւ՝ ընագրին գրեթէ հաւասարած է Զիթէ-Սարաֆի թարգմանութիւնն։ Հին բառերն համագրական էին՝ հին մասց նմանչ արդի միտքը կը զնէ, կը մանրադնէ, կը ստրամանրադնէ, և յայտնած երեւոյթներուն և այդ երեւութից փոյլակիարագ փոփոխութիւններուն և զգացմանց մասնման նրբութիւններուն յարմար բառեր կ'ուզէ, կը դրաշայտանէ։ Բացատրութիւնք ալ նոյնպէս վերլուծական կ'ըլլան։ Բարդաւոնք Սրբա Բէյ-ֆնն Կոնգուա եղբայրներուն Հնա, կամ Մեղան Աբբա Դօնմանիրի Ցառաջաբանին հետ։ Միտքն երբ ալով որքան կը նրբանայ։ Մեր հրաչալի Նարեկացին է միայն, որ արդի անկանչաւոր մը պէս կը նրբագայէ այնքան դարեր առաջ։

Աղնիւ դրգռմանդ համար ամենաջերմ շնորհակալիքս յայտնելով, եռանդագին կերպով կը խնդակցիմ և քեզ, ո՛վ Գարուն, որ զգայմանդ նրբութեան ու բարձրութեան կը հասնիս վեղուզ։ Շնորհիւդ, Մեսրոպի մէջ պիտի տիրէ մշանչենական գարուն։

Ե. ՏԷՄՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

Սոֆ. Հէ-ուրուս

ԵՐԲ

Տեսակ մը նիւթի վիպայ գիրքեր պահուս, միաբա կ'իյնայ Մշեցի գրողի մը, Գեշամի մէկ վէպի՞ դրր կարդացած ըլլալ կը մտնի՞ անկէ 5-6 տարի առաջ Աբեւելքի մէջ, և որուն սանմանուած էր մեր տանտիրոջ գրականութեան բնաւորիչ մէկ անառարդութիւնը ըլլալու, — «Տիրացանն Լեժանդիկը» ։ Ասոր համար միաբա կ'իյնայ այս վերնագիրը, որուն հետեւ բան մը Վը մնանէի որ կարենար խորհրդանշել բարքերու ծանօթ երեւոյթ մը, մեղի յանձնի, որ տիրեսնէ հիմա կը տեսնէ տակաւին։ Տիրացանն ու ժամկոչը, այո, և լուսարարը, եթ կ'ուզէք, և տէրտէրը, թաղամը, գանձապետը, առաջնորդը՝ քանկալը։ Զանթաղաղը։ Եւ ՀԵՐՆ — Վերջապէս անոնք ըլլալու են բոլորովին տարբերաժանումները Ենանմանները որոնք մեզի համար հարցերուն գլխաւորը կը կազմեն, որոնք չեն ընդունիր ընդունելու համար ինչպէս ամենայն ինքնակոչ ազգային գործունէութիւն մը, առաջնորդներն մինչեւ թաղականներն ու ազգ. քննիչները, քանի որ ժողովրդային կեանքին մէջ ալ նիւթական մասնաւորութեանցնետ համերաշխ այս անուշ հարցն է որ կը տիրէ։ Ու, միակ խորը որ վայրկեան մը պիտի դադրէր զոյութիւն ունենալէ թ. Պոլսեցիին ու դաւառացիին միջեւ ընդունելու և արամախոհելու նոյնութիւնն մը մէջ՝ այդ հարցին առջեւը պիտի բլլար, զոր մէկ բառով կարելի է կոչել «տիրացուական հարց»։ Պոլսեցիները երբ իրենց կարծեցեալ նրբագոյն ճաշակին անհրաժեշտ կը գտնեն դաւառական թիթեռակոտիութիւնները՝ անոնց տիրացուական ոյնին և գիմամարի դաւառացիներ։ ա կրնան չեռխնդարձնար հարցն է թէ Պոլսեցիները իրենցմէ տարբեր ոճին մը նոնն արդիւնք այս տեսակէտով, և ասիկա այն իրաւամբ զոր նախորդ յօդուածի մէջ վաստայինք դաւառացիներուն՝ պարտաւորուելու իրենց ժարդամը ուղղելու, ինչ ըրին գրականութեան համար։

Եւ անիկա կը մնայ գրիչաբար հարց։ և որ աւելին է, յանդգնակոսն ամենեղծուածը մեզի համար։

* * *

Կ'ընդունիմ թէ կան յատկանիշներ որոնք բոլորովին և ուրոյն կերպով ցեղային բարքեր կը պիտակեն, մեհեանոյն անոնն բարոյական կեանքի մակարդակը, մտածելու եղանակը ցոյցնելով, կ'ընդունիմ թէ կան բարոյական հիւանդութիւններ որ այս կամ այն ցեղին յատուկ ըլլան և վերջապէս կ'ընդունիմ ալ՝ որ տիրացուութիւնը մեր ցեղին գլխաւոր բարոյական գծոնը կամ հիւանդութիւնը դարձած ըլլայ պատմական կեանքի մէջ։ Ամենեն ծանրակիրը՝—դէթ քրիստոնէութենէն ի վեր։ մեր մատենագրութիւնը, հինգեն ի վեր տիրացուական՝ ոճի մը յանձրամական յաղթանակն է, և այսօր, մեր լրագրութիւնը՝ իրեւ արձագանգը ժողովրդային կեանքին՝ կերպով մը կ'ընդունիմ որ իր աւելի կատարեալ լեռաձորուած ձգտումներուն հետ տիրացուականները մէկտեղ տասէ։ Բայց եթէ իրաւ է որ լրագրութիւնը հակազդեցիկ ուժ մըն է իսկապէս բարքերու դէմ դեղի առողջ ու չնչիկ սկզբունքները, չեմ կրնար ընդունիլ որ անոր դերը կոյր արձագանգի դեր մը ըլլայ հասարակութեան մը կամ ամբոխի մը հանդէպ։

Գարբաւոր դարձած հիւանդութեան մը դէմ, ինչպէս կ'ըմբռնիմ այն ունակութիւնը մեր մէջ՝ միշտ տիրացուական խնդիրներով զբաղիլ, լրագրութիւնը բժիշկի մը դերը պիտի կատարէ։

Փոխանակ երեւ տարած նեղութիւնի առաջնորդի, թաղականի և վերջապէս տիրանցի կուիւներուն, և խնդիրներուն որոնցմով գրաւուին ամէն դրագրամ, և ուշադրութիւնս, պէտք է չեղեալ բովանդակ ոյնութիւնը այդ սանմանուն, պէտք է հաւասարը ներդնել՝ ինչ իր անհատական կարողութիւններուն և աշխատութիւններուն, պէտք է գնահատել ապա արժէքը կրթական, գիտական անտեսական, գրական, գեղարուեստական չատ աւելի օգտակար ծանօթագիտութիւններէն՝ որոնք ինքնին չա՛տ աւելի անհրաժեշտ են այդ կեանքերու։ Բայց ահա եկեղեցական երգեցողութիւն խնդիր մը՝ լրագրական սիւնակամարտ շարժում մը առաջ կը բերէ, և ատոնց մը հրապարակը տիրացուներուն կը մնայ։ ժողովրդը, բնականէն տիրացու, լարուած հետաքրքրութիւն մը կը յատէ ատոնց, — եւ այս ամէնը անանկ ատոնց՝ երբ լուծուելիք ուրիշ գրական աւելի՝ ամենազանկան խնդիրներ լքուած կը մնան Ուրեմն պէտք է ըսել որ լրագրութիւնն ալ վարակուած է այդ հիւանդութենէն։

Տեղը չէ՞ առաջնութիւն մնդիկը, և հարցնելու թէ այդ տիրացուական փոփոխութիւններէն ե՞րբ պիտի պրծինք։

ԱՐ

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ՈՂԲԱՑԵԱԼ Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆԻ ԵՒ ՍՏԵՓԱՆ ՈՍԿԱՆԻ

Դ.

Իւր պարտքին ամէն գործերը, ինչպէս նաեւ գրելու կերպը, այդելութեան մասերը, և նոր գուած և ճշդուած էմիլիշնահարիւ քանի մը ժամեր կ'աւելնար իրեն անդորր և խաղաղ քուն մը ունենալու և կամ ո՛ և է ընկերութեան մը մէջ անհոգ ու ան մտատանջ երեկոյթ մը վարելու համար։ Բայց ասոնց փոխարէն, պէտք է խոստովանիլ սակայն, որ իրեն և տանը համար նիւթական ապրուստի վարժապետներու և դրողներու ընդհանրապէս հնարելայ եղած չարաչար մտահոգութիւնն ալ չուենցաւ, նոյն իսկ երբեմն իր պաշտօնները մէկը պակսելով և ընտանեկան անդամոց և զաւակաց բաղմանալովը՝ սովորականէն աւելի ծախսերու հարկադրուած ատեն, վասն զի իրրեւ առանձին տնտեսագիտութեան ճշմարիտ հետեւող և մասնագէտ, իւր ՀԷՄՅԱԾ և ուսուցցածը գործնական կերպով մասնչին յաղողցնողն ինք եղած էր, ցոյց տալով իր անձին վրայ իսկ՝ անոր մեծագոյն օգտակարութիւնը։ Ինչպէս ըսինք յաւերժական Ողբացեալն Զէյնէպեանց երկսեռ վարժարանաց ժողովներնեան՝ բաղմնեղ պաշտօնին մէջ չատ հանուտ թեշակ մը կ'ստանար, այսինքն 10 ոսկի, որ հաղիւ կը բաւէր չափաւորապէս ղինքը ապրեցնելու։ մանաւանդ երբ իրեն պէտ գրական հանուտ աշխատասիրներ օրն օրին Վանական կամարտական և գիտական նոր նոր ուսումնասիրութեանց հետեւելու համար ալ պարտաւոր էն նաեւ իրենց ընտրանք կարգացած գրքերուն և թերթերուն համար ամանական մէկերիս ոսկիներ վճարելու։ Հետեւաբար չատեր կը դժմանայինք թէ ինչպէս ծոյլ ծայրին կը բերեր իր «Ամրեկարերը» (ձեռքը դալար Զիգիթէանցիին) ատանց իր սկզբունքներն ու պարկեշտութիւնն մէկէր զոհ տալէ՝ կամ իր ըմբռնումին մէջ քծնումի և երեսպաշտութեան նուաստացուցիչ դերը կատարելու։ սակայն ո՛չ։ Նա այս ամէնքը կը պարտէր միայն իր տանմնած ամբողջ գործերու ձեռնարկութեան հետ։ յարատեւ, Ջամառ և տոկուն աշխատութիւններուն և իւր թղթապանակի յուշատետրին մէջ օրն օրին խնամով նշանակած գոհարներն չատ Միայն ծախսերու ուրիշ ամէն ծախսերներն ալ միշտ հոն նշանակելու գուրիւր և երբեք չդանցուցուած սովորութեանը։

Մարդ հանդուգնելու և հաւատալու համար անչնչելի տեսած ըլլալու էր ղինքը իր ստանձնած գործերուն և գրաշխատանցին մէջ, ուր՝ ցերեկները 10 ժամ անընդհատ տեսչական քարտաթոր հսկողութեամբ և քանի մը ծանր ու կարեւոր դասեր տանդելու պարտակատարութեամբ մատաղաղելէ ետք, հաղիւ երկու ժամ իր փոքրիկին մէջ ճաշելու, դաւակները գգուելու և ուրիշ անական վայելումներու հոգածութեանց նուիրելու ժամանակ ունենալով՝ անմիջապէս իսկ կերթար առանձնանալու, գրքերով և ամէն լեզուէ թերթերով լեցուած՝ գրաշխատանոցը, զոր հարիւրէ աւելի իւր թարգմանած և յօրինած հսկայ հատորներու աշխատասիրութեամբ կը պարպէր, իրաքանչիւր վարդեան գրաշարի մը, օրուան մէջ չաղելու կարողութեանը չափ՝ երբեմն չորս հինգ տեսակ զանազան վէպերէ ձեռագիրները պատրաստելով, նախորդ օրուան փորձերուն սրբագրութիւնները կատարելով, գպրոցական դասերը և յօրինելի դասագրքերու ծրագիրներ, ինչպէս նաեւ իւր թերթին համար թարմ խմբագրականներ պատրաստելով, որոց ամէնքն ալ խորհրդներու և մտածումներու իրարու նեռհակ հրեւէջներով տարբեր խանդ և տարբեր աւիւն կը պահանջէին և անընդհատաբար մինուոյն կերպովն կը չարունակուէին ամէն օր, որպէսզի թէ 4—5 գրաշարներու և այս հոյակապ ու վիթխարի գրողին մէջ իրարմէ ետ չմնալու և կամ զիրար դերազանցելու մրցման ուխտագիր մը պայմանադրուած ըլլար։

Ամբողջացած և աւարտած ձեռագիր մը ունեցած չէ երբէք Ողբացեալը իր քաղը հրատարակած և յօրինած վերկերու և դասագիրքերու մէջ։ բոց ամէնքն ալ՝ միշտ մաղ մաղ Բզմի կտորներու վրայ, միպտեսակ պզտիկ և օղակաձեւ գրերով՝ սկսուած օրն իսկ ապարդութիւն մը յանձնուէին և կամ աւելի ճիշտը, ապարդութիւնը օրը չնուած, արդէն ձեռնարկուած չլլալուն և միւսնոյն ատեն մէկ ոչթաձալի հաշուով վճարուող դրաշարներն ալ անդադրած և անօթի ձգելու բարեացակամութեամբ, երբեմն 3—4ը մէկեան սկսուած ըլլալուն՝ երեք չորս ձեռագրի համար ծախչք և անկարգ դրաշարք՝ եր՝ շարունակ ողբաքնոք կը հետագնդէին զինքը իրենց բաժինը ստանալու։

ԱՐՊԷՆ ՈՐՈՇԱԾ ԷԻ

(ԵՌԱՊԱՏԿԷՊ)

(Շար. Երեսնիմեակ ե՛ւ վերջ)

Ամենուն ալ եղբայացութիւնը ըրաւ աւելցուց,

—Լիքնի՛, անիկա քեզի՛ շատ կը սիրէ...։

Յաջորդ օրը արդէն նամակը ոստանէն տուած էր՝ քանի որ տարբերաւակցութիւնը ինձ այդ տեսակ համարձակութիւն մը չի պիտի տար երբէք։ երեկոյին իսկ նպաստաւոր պատասխանը ստացած էի արդէն։

Անկէ վերջ տեսակցութիւններս փոխուեցաւ։ աւելի տաք բան մը ունէր իր մէջ եւ Որ մը կրակած մէկ վայրկենի՝ յանդգնեցաւ իրեն ըսելու,

—«Ուզէ՞ն որ Սիրվարդ մեր ճանկատագիրները միացնենք։

—«Շատմոց որոշած էի արդէն, պատասխանը տուաւ ինձի։

Նուիրական կապի մը նախադուռն այն օրը ձգեց որ իր մտքուսի նման փափուկ ձեռքերը համբուրեմ...։

* * *

Իսկ անկախ պատճառներով՝ քանի մը ամիս պիտի բացակայէի։ երբ այս լուրը իրեն՝ խանգեցի՝ չատ նեղացաւ, բայց պէտք էր որ երթայի, ուստի՝ չնատացաւ միայն ըսելով թէ կարելի եղածին չափ կանուխ վերադառնամ։

Քանի մը օր վերջը՝ Մեկնեցայ։

Հոն գործերս կարգադրելով փոքրադիտ քանի մը օր մնացէ էր երբ նամակ մը առի Սիրվարդէն։ այդ նամակը չորս կողմէն պատռած դեռ պահած եմ. անատարի։

«.....։

Դիտես թէ քու վերկնումդ պատուհաս մը եղաւ ինծի, կարծես առիթէն օգուտ քաղելու պէտ՝ հարս որոշած էր վիս ամուսնացնել այնպիսի մարդու մը հետ զոր չի սիրեր։ զան հոգւոյ չափ պիտի ատեմ միշտ, չէ՞ մի օր սիրեցէն քեզ սիրած էի։ փոխա՛ Ցանգանգամ թերեւս ներկայութիւնդ դիս ազատէ այս անել կացութենէն, անհրամանք քեզ կ'սպասեմ»

ՍԻՐՎԱՐԴ

Այս երկտողը կայծակէ մը աւելի ազդեցութիւն ունեցաւ, հետեւեալ օրն իսկ մեկնեցայ։ Ժամանակս տխուր զուգադիպութեամբ մը կիրակի պատահեցաւ երբ արդէն առաւօտէն ազդիկ տեսի եկած էին Սիրվարդին։

Սպասուհին գաղտուկ խմացայ թէ ծերանալու մօտ մարդու մը հետ պիտի ամուսնացնէին որովհետեւ հարուստ էր։

Հետեւեալ օրը ուղղակի հօրը ներկայացայ, առաջին տեսակցութենէս հակցաւ նպատակս ու աւելի առանց բառ մը արտասանել տալու պարզապէս վնտռեց զիս։ Երբ այս ամէնը նոյն երեկոյին գաղտուկէն պատմեցի Սիրվարդին թեւերուս յենած տղու մը պէս սկսաւ լալ։

Ան դիւրէն վերջ ա՛լ ղինքը չի տեսայ։

Սպասուհին կ՚ըսէր թէ խեղճ Սիրվարդը օրէ օր կը հասնէր, ասոր համար ուզած էին չուտ մը ընել հարսնիքը։

Երկու ամիս վերջ ամէն բան լրմնցած էր արդէն կիսկատար երգանկութեանս հետ միասին,

Սրտիս ցաւէն հիւանդացայ ու բաւական ալ քաշեցի, օդափոխութեան համար ուրիշ գիւղ մը գացինք առժամապար վերադարձիս խմացայ թէ հիւանդ ինկած էր խեղճ Սիրվարդ ու բժիշկները յոյսերնին կտրած։

Տեղեկութիւն տալու համար Մարիամն դիմեցի, քանի մը օր առաջ փեսանին վնտռած էին տունէն, խեղճ աղջիկը զոհ գացած էր ամուսնոյն ուներացած անբուժելի մէկ հիւանդութենէն վարպետուելով, այս ամէնը ըսելէ վերջ կ՚աւելցնէր։

—«Հիմա ապան գլխուն կը զարնէ ամա օգուտ չունի, եղածը եղած է։

* *

Վերջին կամքը յարգելու համար, քանի մը օր դիս ուղէր էր տեսնել։ օրհասականին կանչեցին ինծի, իր սենեկը գացած միջոցին չատ յուզուեցայ, միտքս եկաւ երբեմնի այն տաք իսոսակցութիւններնիս մեր ճակատագիրները միացնելու խնամութիւնս, ու պզծտիկ վիճաբանութիւններս, և հիմա ցաւրտ անկողնի մը վրան մէջ երբեմնի այն ազուոր աղջկան տեղ կմախք մը երկնցած, և այս ամէնուն հանդէպ չէի կրնար արցունքներս բռնել որովհետեւ տաք տաք կը հոսէին այտերէս վար։ դիս տեսնալուն ինքն ալ սկսաւ լալ, հոգեվարքի լայ մը որ աւելի պիտի չարչարէր զինքը։ մնարին քովիկը նստեցայ, քիչ մը լուռ լալէն վերջ ուզեց ճանկատս համբուրել ոչ աւելցոնց,

—«Երջանիկ չեղայ ես, կ՚ուզեմ որ դուն ըլլաս, միայն թէ պիտի ուզէի որ դիս երբէք չի մոռնայս։»

Հոս ձայնը մարեցաւ ու աչքերը գոցեց։

Դեռ նոր ապաքինած տկար կազմութեանս վրայ չատ դէշ ազդեց ենթարկուած յուզումս, երկրորդ հիւանդութիւնս 8 ամիս տեւեց երբ արդէն չատնց թաղած էին խեղճ Սիրվարդը։

Իր գերեզմանը փնտռեցի ու գտայ անոր վերջին կամքը մինչա յարգող մը իր մեկատկին քանի մը կամիկ արցունքով թրջուած ծաղիկներնը մը ամէն մէկ ուրբոյի պիտի դնեմ իր չերմին վրայ առնոյ մաքուր հոգիին համար՝ ազօթքով մը։

Անմիտ ծնողքի մը որ չի գիտցաւ յարգել գաղտիարի ազատութիւնը զոհ եղանք ան ալ, այլանոր մեր տեսակը մինչա իմ աբաժան ընկերս եղած է ու պիտի ըլլայ միշտ։»

Ե. ՊԵՆՆԱԹԵԱՆ

ԽԱՐԻՃԻՅԼ

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ ՍՈՒՀԱՐԼՊԷՍԻ .— «Մանչէսթըր Կարթիան» դաղէթաթը-նին Լօնտրա մուխպիրինին իթիատթը-նա նէդարէն, Աֆրիդայի ճէնուպիպէ-քի հարպ վուդուանը հավասկ ինգիա խանէն հագիգաթը հալտէ լօրդ Ռիչնէր տէյիլ իպիշ։ Մուշարիւէյն հարպ մէյ-տանընդին թէհավիւլաթընը կիւնի կիւնէնէ հպրպիեէ նէդարէթինէ պիլտիրմէ.բլէ պէրապէր պաղը հավա-տիին զաղէթալարտա նէյը օլունմա-մասընը թաչէպ խախոր իսիշ։ Ֆիլհա-գիգա Ինկիլիզ սասքիրինին պաղը հա-բաքաթթը Լօնտրատա մաիւմ օլտուգ-տան սօնրա Պօէրլէրին տսսիալարը թա-բաքինտան քէնտիլէրինէ պիտիրիլմէ-սի լօրտ Ռիչնէրին պիր չօդ բանարը-նը նէթիճէսիզ պրագմշ տրը։

Հարպիեէ նէդարէթի տախի պու-կիպի իսթիմալաթը վուգուրնա մէյ-սանա վէրմէմէք իչդրէ, պիր ճիմանի հա-վատիսնէշրէ միւսասաեէ իթմէմիշ տրը։

Բաղաք կիսկղերին նէյը օլնան «Սրն» դաղէթաթը պիր նիւսխէյի մախտուսրնա պիր թագմ իկսպարթը մուհիմ-մէտէ պուլնմըշ օլուպ, անկարը քէ-մալը իսթիհաթլա տէրճ էյլերիզ։

Մէղքիւր դաղէթայա կէօրէ, ճէնէ-բալ Ֆօթա՝ Ըսթանտէրտոնատա պուլնն-մագլա, օրա Ֆիլիմնք գօնսօլոսը վա-սրթասրյա բէյնս Քրիկէր իլէ մուխա-պէրէ իթ քմէաէ իսիշ։ Պունտան մասա-լօրտ Ռիչնէրին մէզունիկէթի իւզէրինէ մուսմանլէյէ ճէնէրալ՝ Պօէրլէրտէ արդէն հարպա տէվամ իսէճէք թագաղ գալ-մասըզընտան, Ինկիլիզլէրէ ագար սուլհա թէչէպվիւս իթմէք իսթէմիշ իսիշ։

ԱԼՄԱՆԻԱ. իմպէրաթօրը հաղրէթլէրի Տանսիկ հավալիսնտէ 1 ինճի վէ 17ինճի թապուրլարընընիճրա իսէճէքլէրի պէօ-յիք մանօվրալարա Լօրտ Ռօպէրթսի տավէթ իթմիշ տրը։

ԶԻՆ ՎԷԳԱՅԻ .—Ինկիլիզ մշնապի-ինտէն իսթիհալ իսիլէն մալիմաթա նէզարէն Զին հիւքիմէթի 450 միլիօն-լըգ թաղմինաթընն թէէտիէսնի գա-պալ իթմիշ օլտուզընտան մուզաքէ-բաթա իսթամ վէրմէք իչուն եալընզ-իքինճի ատէրճէտէ պուլունան պաղը մատատէէրին հալ ու թէսվիրէսի գալմշ տրը։

Մամաթի սիգիերայը էճնէպիյէտէն պաղընը Զինին թաղմինաթը թէէտիէ-պինէ տայիր նէ կիսպի թէէմինաթ վէ-րէճէյինի նազարը տրգդաթա ալտրգ-լարընտան թախիլէ մէսէլէսի տահա պաղը միւչքիլաթա օղրայապիլիր։

Զին վարիտաթընընն թահսիլի էճնէ-պի մէմուրլարընա թէվտի իսիլէմէկ չիւնքի մէմուրին մէրգումէնին ատէսի 2000 ի թէճավիւզ իսէճէկինտէն պաշ-դա պունարա մահիյէ քիւլլէթլի փարա վէրմէք լազըմ կէլէճէք տրը։

Սիւթերայը էճնէպիյէտէն էքսէրիսի Զին տէնիզ կէօմրիւքլէրինին եիւզտէ օնա իպպաղ իսիլուպ լիքին վարիտաթընտան տախի 5 միլիօն նէթիճտա իսիլմէսինի թէքլիֆ իսիւօր։ Շու սուրբէթլէ պունտան ադամէ Զին հիւքիմէթինին ագա իթմիշ օլտուղու իսթիդրաղընը ֆայիզինի թէէտիեէ իսիլմիկինտէն մատա 23 միլիօն թաէլ արճաճադ տրը։

Ավրօրա կազէթալարընտան պիր չօդ աթիսէքի թէկրարնամէյի նէյը իսիւօր։

Եաղմուր մէվսիմինին հուլուլընտան էվվէլ Զին իմբէրաթօրը Բէքինտէն ավ-տէթ իսէճէք իսէ տէ, իմբէրաթօրիչա տահա սօն պահարա գատար Հօնանտա դալահաճ տրը։

ՖՐԱՆՍԱ. ՀԱՎԱՏԻՍԻ .— Էրնէսթ Բարքիէնին Բօյալիսթ (Օրլէան Թարափ-տարը) օլարաղ թէհաղգիւգ իթմէքսէ տրը։ Մուսմանլէյէ քէնտիսինին Տէրուլէտէ հեմէֆքատ բէբիսպլիքէն օլտուղընը իստիա իսիւօր։

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆ կէչէնքի իթիմարնտա Մ. Շարլ Գէրնար Տրօյթ վէ Մ.Կինօնրն բիէպէրինինէն իսիլմէսի մէսէլէսինի մէյտանը միւսպահէսէյ գօ-յարագ զանսիւրլէրին լազմ իսիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, Մէարիֆ նազարը Մ. Լէյկին գապինէ ազալարը իլէ բէյլսի վիւքելայա աթֆ օլնան ըրչվէթ միւֆթէրիյաթընն էասսըզ օլարաղնը ուէրմիեան իթմիշ տրը։ Պատէհա Մ. Պէրնարը թէքլիֆի 124 բէյլ գարչը 327 բէյ իլէ բէտտ իսիլմիշ տրը։

ՊԱՉԸ. Աբեէրիա մէպուսանը Ալէէ-բիսէ վուգու պուլան գարբչգըրպարտան տօլպաը էպնայի միճաաէլէսէ Ինկիլիզ Միսիօնարլարընը էհալիյի Ֆրանսա ալէյհինտէ գրեատա թարիգ իթմէքսէ օլաուգլարը թէօնմէթիյէ իթիթիամ իթ-մէքսէ տրլէր։ Մէկսմիկէյ մէպուս-լարընն իատիաբնտա Միսիօնէրլէր խա-ֆիեէն մուհիմմաթ տախի վէրիյօր-լար իսիլ։

ԿԷՉԷՆ ճումատա կիւնու մէճլիսի վիւքելատտա Մ. Գայօ՝ կէչէն ատօրթ այ զարթիրնտա Ֆրանսա տախիրինտէ 17 միլիօն հէբթօլիթրա չարապ սարթ խոիմիշ Դրոսոզուտնու վէ հալ պու-քի պիր սէնէ ադամէ այնի միւսա-տէթ զարթիրնտա եաբընրզ10,000,000հէք-թօ լիթրա կիթմիշ խատլինի ատրմիյ-եան էթմիշ տրը։ Իչպու թէղայիտնին սէպէպի սըհարա նաֆի օլարագ սա-թըլան պիր թագմ միւսթիրիթտան վէրկինին թարհ խիլմէսի տրը։

ՐՈՒՍԻԱ. իդրագաթը իսթիչաճ օլընան մըդտարընն պիր գաչ միլի եաղըմըզ տրը։

ԼԻՕՆՏԱՌԻ Գօնկրէ Մ. Միլլերանդն ֆրրդանընն մէդլէքինի գարչը էֆքեար թաշրմագտա վէ Բէբիուլիքէնէրէտէն միմիէէքրիլ օլան պիր դապինէյէ իսթիրաք իթմէսի խուսուսընտան ռօ-լայը՝ ֆրրդանան՝ 256 բէյէ գարչը 910 բէյ իլէ իսրաճ էթմիշ տրը։

ԲԱՐԻԶՏԻՆ Պօրտսա գատար իմբա իսիլէն «Ելէքթրիք Մօթէօր պատատը» եարընչընը Մ Ֆուրնիյէ գաղանմըշ տրը։ Միւսմանլէյէ 557 քիլօմէթրօեր 8 սաաթ 44 ½ տագիգէտ գատ էթմիշ տրը։ Իչպու կարընչոտա Ֆարմէն համ պիր Ինկիլիզ իքինճիլիսի գազանմըշ, այնի մէսաֆէսի 9 սաաթ 14 ½ տագիգատ քէսէրէք։

ՐՈՒՍԻԱ.— Սիպէրիա տէմիր եօլ խաթթընընն իատրէճէ օլան պիր թագմ ուղղունտուզըգլարտան նաչի էհէմմի-եէթի ատլիսնի զայդ իթմիշ տրը։ Շիմալի ինչասի մէսէլէսինի հիւքիմէթ թարաֆընտան գօնբլան վէրկի սէպէ-պինտէն Ֆրանսը պարզ ավճրարը պու սէնէ հիշ պիր իշ կէօրմէմիշլէրտիր։

ՆԱԹԱԼ.— Բարլամէնթօ ուսմուրը նաֆիյաը մէմլէքէթէ սարֆ օլընմագ իւզէրէ 3,000,000 լիրա թային իթմիշ տիր։

ՈՒԿԱՆԼԱԱ .— Եաղան սաղանագը եաղմուրլարընն նէթիյճէսի օլարագ Վիքթօրիա Նիանգա կէօլու տէրճէսի ուսմուտիսէն պու սէնէ իբի գատէմ ֆազլա ճօչմուշ տրը։

ՍՕՄԱԼԻ .—Մէթմուլա 80000 սաքէրիլէ Պիր (Հապէշ իլէ Զանզիպար սարասընտա) գէթասը իւզէրինէ հիճում իթմէքսէ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէճլիսը մալիյէ ազալարը՝ Մէճլիսը մալիյէ պաշ քեատիպի մուսալիսի սատատէլու ճէլալ պէյ։

Մէճլիսի մալիյէ պաշ քիթապէթի՝ մէճլիսը մէզքիւր պաշ գալէմի միւտիրի սատատէլու Խալիտ պէյէ թէֆվիզ պուրլուլմըշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բարձր. Տատեան Ցարութիւն փաշա, երէկ կայս. պալատ երթալով, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Նորին Կայս. Վեհափառութեան Ա. Բարտուղար Վահան պէյին հետ։

—Գարակէօղեան կոակի յանձնաժողովը, երէկ առաւ, Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ իր նիստը գումարեց նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին և ատենապետութեամբ Վահ. Գաբրիել էֆ. Նորատունկեանի։ Ներկայ էին գրեթէ բոլոր անդամները, Վահ. Զարեհ էֆ. Տիլպէր, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան, Պատրիկ էֆ. Կիւլպենկեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան և Մկրտիչ էֆ. Սասսեան։ Յանձնաժողովը յետ կարծեաց փոխանակութեան և խորհրդակցութեան, վերջնական կարգադրութիւնները ըրաւ առաջադրեալ հասութաբեր կալուածին գնմանը նկատմամբ Գարակէօզեան որքանոցին համար։

—Ստամբուլի Պօղոսեան կոակի խնդրոյն առթիւ, գիւղին առժամեայ Թաղական Խորհուրդը պատրաստակամութիւն յայտնած է Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան, որ եթէ Ստամբուլի տրամադրելի հողերը Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի սեփականութիւն, եկեղեցւոյն թէ պատրաստ հաճուսդրամագլուխը, երկու տունները, ծովեզերեայ գետին մը, 150 ոսկւոյ արժողութեամբ՝ եկեղեցական զգեստք ու արծաթեայ սրբանօթք, ասոնք ամէնքն ալ պիտի յանձնուին Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան, քանի որ Ստամբուլի Ս. Յովհաննու կարապետ եկեղեցւոյ տեղն ու դիրքը ուսնչութիւն ունի Պօղոսեան հողային կոակին, վասն զի հոն եկեղեցւոյ գետինը՝ միշտ հողերուն մէկ կարեւոր մասը կը կազմէ, որ նուիրուած է 1852ին Մանուսեր Պօղոսեան Աւետիս Աղային քարեւիշատակ հօրը կողմանէ, և եկեղեցին կառուցուած է 1858ին, ծախիք Միսաք Ամիրայնի։

Այս առթիւ հարկ կը համարինք յայտնել թէ, Ստամբուլի եկեղեցւոյն վրայ ձեռնադրուած Տ. Աւետիս քահանան՝ այժմ կրէտէի եկեղեցւոյն հոգեւոր հովիւ կարգուած ըլլալով, դիւրին ժողովուրդը առանց քահանայի մնացած է։ Ստամբուլի եկեղեցին կիւրակէ օրերը միայն ժամերգութիւն կ՚ընեն հիմայ, մինչ ի փոխ պաշտօնավարելով Երուսաղէմայ միաբան Տ. Վրթանէս վարդապետը, կամ Եէնիգիւղի քահանան։

—Պաղտատի Առաջնորդական խնդիրը՝ վարչական շրջանակի մէջ օրաւոր կարգի խնդիր է, և այս պաշտօնին համար Տ. Յակոբ-Աշոտ եպիսկոպոսի անունը կը շեշտուի Պաղտատէն ի Պոլիս, և ասկից՝ ի Զմիւռնիա։

Պաղտատցիք ի սկզբան իրենց ծրագիրը պարզեցին, գլխաւորաբար երեք կէտեր նշանակելով. այն է.

1.—Առաջնորդական ընտրելին՝ եպիսկոպոս մը ըլլալ կը փափաքին։

2.—Այդ եպիսկոպոսին լեզուագէտ մը ըլլալը կը քաղձային։

3.—Առաջնորդին պաշտօնական ամսականը «հինգ լիրա» նշանակած էին։

Արդ. Տ. Յակոբ-Աշոտ՝ թէեւ կիսոկոպոս է, բայց արդարը խօսելով, ո՛չ լեզուագէտ է, և ո՛չ ալ «հինգ լիրա» ամսականով կրնայ ապրիլ։ Արդէն պարզ քահանայ մը, Պաղտատ զրկուելու համար՝ տասը լիրայով չի կրնար բաւականանալ, ո՛չ մնաց որ՝ եպիսկոպոս մը։ և այն ալ ԼԵԶՈՒԱԳԷՏ եպիսկոպոս մը։

—Այս օրերս Իւթիւճեան Տ. Գէորգ եպիսկոպոսի անունը տեղական լրագրաց մէջ ստէպ յիշուելուն, մենք ալ անոր եպիսկոպոսացմանը մասին մեր գիտցածը յայտնենք։ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Իւթիւճեան, Եւրոպայի ընդհանուր Առաջնորդ կարգուելուն առթիւ եպիսկոպոս պիտի ձեռնադրուէր։ Ս. Հայրապետին և իր մէջ պաղուութիւն մը կար, որ լանջախաչի մը չուրջը կը դառնար։ Երկուսաեռ այս թիւրիմացութիւնը բառնալու համար՝ բարեացակամ անձի մը կը կարօտուէր։ Այդ անձը եղաւ Երուսաղէմայ միաբան պարզ սարկաւագ մը, որուն ձեռօքը կատարուեցաւ Գէորգ եպիսկոպոսի յաջողութիւնը։ Հայրապետական հրաւիրագիրը յիշեալ սարկաւագը անձամբ տարաւ ի Մարսէյլ։ Բայց Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Իւթիւճեան, սոյն ծառայութեան հանդէպ՝ սառն անտարբերութեամբ վերաբերուած է. և փոխանակ յիշեալ ճարտար սարկաւագին հետ դէպ ի Էջմիածին ուղեկցելու, «Ես չպիտի երթամ» ըսելով առանձին գացած ու եպիսկոպոսութիւնը ընդունած է։ Ակնոյ դատ, Լսաեան Յովհաննէս էֆէնտիի հիւանդութեան առթիւ Տ. Գէորգ վարդապետ եպիսկոպոսը ի Բարիզ հրաւիրուած է որպէս զի հիւանդը մխիթարէ հոգեւոր մտերմարարութեամբ։ Այս առթիւ Մարսիլիայէն մինչեւ Բարիզ երթեւեկութեան համար, ոչ միայն երկաթուղիին առաջնակարգ առանակի գինը կը վճարուի եպիսկոպոսին, այլ և հանգստ ժամուց մէն ալ կը տրուի իրեն։ Սակայն Նորին Գերազանցութիւնը գոհ չի մնար այդչափ գումարով։ Կ՚ուզէ գանգատութիւնը ուրիշի մը յայտնել։ Լալան, այդ բոլոր կը տանին կը հասցնեն մինչեւ հիւանդին ականջը։

Ան՝ այդ պատճառաւ, երբ Խաչատուր գանոր պարադաները չուզեցին հրաւիրել զՏեր Գէորգ եպիսկոպոս Իւթիւճեան ի Բարիզ՝ այլ քաւականացան տեղական եկեղեցականներով ողջացեալ Լսաեան Յովհաննէս էֆէնտիի յուղարկաւորութեան նոյնը արարողութիւնը կատարելու։

Հայ. Եկեղեցին Ազգապահպանութեան և Ս. Հաղորդութեան համար որ և իցէ հոգեւոր նուէր կամ ժամուց տալու սովորութիւն չունի։

Իսկ գալով Գրենբլարցի Տ. Թադէոս քահանային, որ լրագրաց մէջ հրատարակուած թղթակցութեանց առնչութեամբ եղած է, կրնանք երկարապատասխանագրութեան մը դրել և իր հասցէին ձօնել, ի փառս և ի պատիւ հրաշափառ շահատակութեանց, որոնք տեղի ունեցած են Յաղէքսանդրիա, ի Վիեննա, ի Մարսէյլ և այլ ուրեք, ուր որ պատուաստած է։

—Արմաշ գնացող Դպրեվանքի վարդապետներէն Տ. Խորէն Մ. վարդապետ Պէշիկթաշեան առջի օրը Պոլիս վերադարձաւ և Խան Ժողովոյ ներկայացաւ։ Տ. Վարդան Մ. վ. Շահնազարեան Սրմաշէն Առաջնորդ գացեր է։ Իսկ Տ. Բարսէղն Մ. վ. Կիւլէսէրեան և Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան, արդէն Նիկոմիդիա իջած են Արմաշէն, և այսօր պիտի վերադառնան ի Պոլիս։

—Սամաթիոյ Ս. Սահակեան վարժարանի բարձրագոյն աշակերտաց օգնեցողութեան դասատու կարգուած է նոյն վարժարանի Օսմաներէնի ուսուցիչ Տիգրան էֆ. Նշատաճեան։

—Մագթիգիւղի քարոզիչ արաքանը Նաւլը-Դաբուէն հրաւիրուած էր Հոգեգալստեան տօնին պատարագելու համար։ Դիւրին Տ. Պետրոս քահանան ալ Սրմաշ գնացած էր։ Հետեւաբար դիւրին մէջ երկու քահանաներ միասին կը մնային, այն է՝ Տ. Սարգիս և Տ. Միքայէլ քահանաները։ Առաջինը կիրակի օրը պատարագիչն էր, և մինչեւ Նորատեղծեալի ժամանակ միւս քահանան եկեղեցի չէր եկած։ Թաղեցիներնէ մէկ քանին դիտողութիւն ըրին քահանայից բացակայութեանը մասին։ որոնց վրայ անմիջապէս Տ. Միքայէլ քահանան կանչուեցաւ, ցրուն նիրկայութիւնը անհրաժեշտ էր՝ օրուան պատարագիչ քահանան խոստովանցնելու համար։ Այսպիսի զանցառութեանց նը-կատմամբ կրօն. ժողովոյ ուշադրութիւնը կը խնդրուի։

—Գանտիի եկեղեցւոյն կղակեալ կալուածներէն միոյն վաճառուելը ծանուցած էինք եկող օր առաջ։ Այս կէտը խնդրոյն նիւթական կողմն է։ Հապա բարոյական կողմը։ Եկեղեցին հաճատ կամ մնայուն քահանայ չունի։ Ամէն շաբթու նոր նոր դէմքերով քահանաներ կը տեսնէ։ Նոր քահանաներ տարաբնակ կ՚ըլլայ։ Պատարագչին վրայէն չորրորդը կ՚իջնայ։ Ուստանին վրայի ծաղկեփունջերը այրիլ կը սկսին և հապա մաշիլու կը յաջողին։ Ակնասաս մը սրտաուչ կը նկարագրէ այս ամէնը։ մանաւանդ եկեղեցւոյ մասակարարութիւնը և դպրութիւնը նոյնպէս ձեռքը խաղալիկ դարձած է եղեր։ Սոյն վիճակն ալ Ազգ. Պատրիարքարանի յատուկ քննութեանը կը ներկայացուի։

—Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ քահանայից դասէն Տ. Յակոբոս քահանայ Տիլէճիկեան, ուղղած է մեզ հետեւեալ դիրը զոր անկողմնակալութեամբ կը հրատարակենք ի տարեւ.

Աղնուաչուք

Յովհաննէս Ֆ. էֆ. Դայսէրլեան

Տէր և տնօրէն Մաղ.-ի լրագրոյ

Պատուական Մաղ.-ի դիդ այսօրուան թիւին մէջ Ա. Տ. Մ. ստորագրութեամբ հրատարակուած քրոնիկի մը մէջ կարդացի զարմանօք ու ցաւով որ իբր թէ բարերարի մը ծանրքով և անժամանակ Աբեղ դացեր եմ, և յառաջիկայ տարի ալ Երուսաղէմ երթալու արամադիր եմ, անշուշտ (?) այն բարերարին ծախքով որուն հոգածութիւնը կը վայելեմ եղեր։

Նախ քան որ եթէ Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցիէն հեռացած եմ Հոգեգալստեան տօնին առթիւ, Դեր. Դուրեան Սրբազանի յատուկ դրաբրովն և աւագերէց հոր հրամանաւն է։ Իսկ ճամբորդութեանս ծախքերը ամբողջովին հոգացած եմ իմ համեստ քսակիցն։ սուտ է բարերարի մը աջակցութիւնը, թէպէտեւ պատիւ կը բերէ նուիրատուի մը օժանդակութիւնը՝ հայ քահանայի մը՝ այսպիսի առթիւ։ Եւ ինչո՞վ է որ կ՚ապրին քահանաները, չէ՞ մի որ ժողովրդական նուէրովը միշտ։ Գալով Երուսաղէմ երթալու դիտաւորութեանս, կրնամ թէ՝ իբր քրիստոնեայ և թէ քահանայ հոն ալ երթալու փափաքն ունենամ՝ որպէս մէջ բնաւ մեղադրելու արժանի չեմ գտներ ինքզինքս, սակայն կը փութամ ապահովցնել նամակագիրը թէ առ այժմ այսպիսի մտադրութիւն մը չունիմ, և իբր ան երեւակայած բարերարին ալ պէտք չունիմ։

ՅԱՍՈՎԲՈՍ ՔՀ. ՏԻԼԷՃԻԿԵԱՆ

23 Մայիս 1901

ՁԵԿՈՒՑՈՒ ՄԸ ԵՒՍ

Տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ «Ազգապահ Գրքոյկ»ը վաղուան թերթին թողուեցաւ։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Վաղամոտիկ քանա Լ.ճ Էնգիէճեանի յուշարարութեան տարեւ փոխան ծաղկեպսակի 54 դրուշ նուիրած է Հիւանդանոցիս Մեծ. Գրանիկ էֆ. Գալամճեան։

ՎԱՂՈՒԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1901 — 1318 Տաճ. Լ.Տ. — 1901

Օր	Մայիս	Սկիզ. 21	Ծիրգ 8
26	Շբ. Լ.Ե օր Հոգեգ. Օրհ. գկ. «Ի հարաշարժ»։ Հրդ. գ.Ա. «Մտեղանեվիոգիդ» տար. Ճշ. գկ. «Ի հարաշարժ» 2 պտկ. Հբ. գ.Ա. «Հոգին սուրբ էր մինչ։» Կէս. Թագաւոր։ 34 Տար. թագադր. Ֆրանց Եօսէֆ Կայսր Աւստրիոյ։	Մթ. Արեւ 9.5 Կէսօր 4.30	Կէսօր 4.24

ՊԱՏՄԱԿԱՆ .— 1859 մայիս 26ին Մարգոյանի Ս. Սահակեան վարժարանին հիմնադրութիւնը տեղի կ՚ունենայ .— 1886 Մայիս 26ին Առաքել Աբեղն Տիւրքի որ Խարբերդի հայ թաղամասը հիմնած է 1859ին քանի մը ընկերներով ո յետոյ Բերայի Արեւելեան թաղամասը, կը վախճանի Կ. Պոլսոյ մէջ։ Ծնած էր 1840ին Եգիպտոս։

Գ.Լ. Ռ-ը. Ինչորեն Եուն Երկու ժամ է Մարդիկը, Արդարեան ոչ-ոչ Ռ-ին ժամանակ, Դաս- ինչերը, Լանկա էր տօնը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՀԷՕՇԷԹԻ ՄՈՒՐԱԽԱՍԷ. — Զինէ իզամ զբլընան եէյէթը մուրախասէ՝ ֆէրիզ սասա-էվվէր փաշանըն թանթը ռիյասէթիպսէ օլաբագ էվվէլբի կիւն Շանկայա-միւվասէլէթի իմմիշ սիր։

ԱՖՐԻՇԷ. — Սալիյէ վէ Մէզահիպ նազբրը իւպէթլու սէօղլէթլու Ապտիր Բահման փաշա հազրէթլէրինին իսթիասը իւզէրինէ Սալիյէ թախսաթրնա 44000 զուրուշ իլավէ եամիշսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուսաբ պույրըլմըշ սրը։

Շէհրիմիզին թէգէնանթրնա սարֆ խարմէք իւզրէ՝ էմլաք էվկիֆինին նըբզի հասբլաթը Շէհր էմանէթինէ թախսիսի պա իրատէի Սէնիյէ թանթը գարարա ալընմըշ սրը։

Թէպասի սասրգալարընը հէր ճիհէթէ բէֆահ վէ սասաթլէրի մագասը ալիի Շէհինշահիլէրի օլմաղլա չու սուրէթլէ տախի էլթաֆը Սէնիյէլէրինին էրզան պույուրըլմասը ֆէր գալբը սասրգը միսսթազրագը սիւրուր իմմիշ սիր։

Մ. ՕՆՈՒ. — Պէրայի թէասավի Ալմանիա գէմբըճալարընա կիմմիշ օլան Ռուսիանընը Աթինա սէֆիրի՝ Մ. Օնու մուախսէրէն վէֆաթ իմմիշ սիր։ Մուսաֆիլէյ 1890 եէնիմանջ Աթինա սէֆիրի թային օլունմըշ օլուպ, Ռուսիա սէրայը իսթէրթօրիսնէ էն զիյատ մազհարը թասիրի օլան զնվանան իսի։ Ակադէմի Օրանթալ տարիւֆիւնունը մէզունլանընան պուլանմա Մ. Օնուզ Շարգա միւթէասիսա մէմուրիյէթլէրսէ վէ էգզոտիմէ Տէրսաաթի Ռուսիա սէֆարէթի պաղ թէրճէմանլըղընա պուլունմըշ սրը։ Հիսսիյաթը էլեսավէթ քեարանէ վէ Ինգանիյէթինգվէրանսէի՝ քէնանին ուզունմըն հիրմէթի ու բիայէթինէ նայիլ օլմասընա սէպկէ օլմըշ սրը։ Ռուսիա Շուրաի Տէօվլէթի ազասընան պիւլունմասը հասէպիյէ տախի ալէմը պիյասիյասա պէօյիւք պիր նամ պրագէմ սրը։

ՄԸՍԸՐ ՀՈՒԼՈՒՏՍԻ. — Ինկիլիթերանընը Պանրը Սէֆիա ֆիլօսը էֆրէնտի յոնխանին օն Խպիրնագ Իսկէնտերիյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէյէնքը սիր։

— Վիեննա սէֆարէթը Սէնիյէսի միւսթէշարը Թօսուն Ճէմիլ փաշա հազրէթլէրի Բաա էլ Թրնամ խանիվ Մըսըր Ապպաս փաշա հազրէթլէրի թարաֆընան գապալ պույուրըլմըշ սրը։

—Շըմնանթֆէրլէր միւսիրիյէթի՝ Աֆրանիայա զայէթ սերիսիյարէք 15 սասա լօքօմոթիվ սրմարլամըշ օլուպ, հէր պիրի 2800 լիրա գրյուրենէ պուլունճագ սրը։

ԻԹԱԼԻԱՆԸՆ Հապէշ իմպէրաթօրը Մէնէլիք հազրէթլէրի նէգոտիսէքի մէմուրը մաֆասուսը տօքթօր Լիվօպ տէ Գաֆբօ Գաֆիրէյէ միւվասէլէթ էյլէյմիշ սիր։ Մուսաֆիլէյէ պիր գալ կիւնկ գասար Սուվէյշ վէ Էրիթրէյէ կիտրէք Մ. Մարթինիլիզ միւլագաթ էլէոիքսէն սոնրա Հապէշիսթանա ավտէթ իսէնէք սիր։

ՊՈՒԿԱՐԻՍԹԱՆ ԳՍՄԻՍԷՐԻ. — Բրէնա Ֆէրմանան հազրէթլէրի՝ Պուլկարիսթան գօմիսէրի սէօվլէթլու Սէլիմ Մէլսամէ բաչա հազրէթլէրինին նամիգաբլը իսապէրինի մէշրութիֆաթ-ընը Մ. Մ. Տզպրովիչի իսթիֆասը

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԻ»Ի (4)

Ց. Ս. ԱԲԻՆԵԱՆ

ԿՆՈՋ ԱՆԿՈՒՄԸ

ԱՆՕԹՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄԱՌԱԻ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԻՆ ՔԱՂՈՒԱԾ

Գիտեմ որ քիչ մը կոշտ ու անախորժ երևցած էր սոյն վարմունքս. բայց ինչ աւելի կրնար ընել ուրիշ մը իմ տեղս։ Պատուախիրութիւնս՝ որ ամենքն երկար տարին գրեթէ իմ սատուանս եղած էր, անմնասիրութեան և չափազանց հպարտութեան, չըսեմ գիտակցութեան և միանալով՝ կարծեմ սակէ տարբեր խոնեմ և լուրջ ընթացքի մը չէին կրնար առաջնորդել զիս։ Այրիւ ուրիշի դրամով, հարկաւ անոր տրուին և գերին ըլլալու պարտաւորիւ էր. ա՛վ որ ալ ըլլար այդ երիտասարդը և որքան ալ անմեղ ըլլային իւր դիտաւորութիւնները, անշուշտ մասնաւոր նկատումներ խառնուած էին անոնց. գէթ անոր առատաձեռնելու այս եղանակէն, ես այդպէս կասկածելու իրաւունքը կրնայի ունենալ։ և քանի որ մանաւանդ միւսնոյն ատեն էր զիս ուշանար բացարձակապէս թոյլատրութիւն ինդրելու այնպիսի տուն մը մտնելու, ուր ինք ալ գիտէր թէ անոնք և մանկաշարդ աղջիկ մը զատ ուրիշ անձ մը չէր գտնուեր. հետևաբար հաւանելով այդ առաջարկին՝ ես ինքնին պիտի փոխգացնէի իմնալ այն ծուղակին մէջ, ուրկէ խոյս տալու համար այնքան վիրալի փորձեր ըրած էի։ Նոյն իսկ գիւցազնաբար կռուելով իմ կամքսի և աղայի տարբերութիւններուս ամբողջին դէմ։

Հարկ է խոստովանիլ սակայն որ անօթութիւնն ալ սկսեր էր քիչ քիչ մտաշոգութիւն պատճառել ինձ։ Հոգեմէջ մնացած քանի մը հարիւր դահեկանս սուզի օրերուս մէջ փճացուցեր էին արդէն և սեպէ՛ մ՛ալ յոյժ չունէի բնաւ պաշարութիւն դանելու։ Ինչպէս յայտնի է, առանց ուրիշներու անարդ կամանաութեանց դերին ընելու ինքզինքս։

Այս միջոցին միտքս ընկաւ Տիկ. Մ-ը որ ինքնայօժար բարեհաճեր էր մէկ երկու անգամներ իւր սպասուհին ղրկելով կացութեանս վրայ տեղեկութիւններ առնելու և միխիթարական խօսքեր ու ցաւակցութիւններ ուղղելով, մինչեւ իսկ իր պաշտպանութիւնը խոստանալու, եթէ պէտք ունեցած ատենս առանց քաշուելու իրեն դիմելու վստահութիւնը ներշնչէի։

Երկար վիճաբանութիւնէ ետք, վերջապէս հաստատապէս ուզեցի անդամ մը դիմել այս ազնուական կնոջ, որ արդէն բարեհրութեան մեծ հարուածը կը վայելէր (և ո՞ր հարուածը չվայելէր իր վճարած նոյն իսկ 10 բարային համար)։ Բարի էր Տիկինը, բաւական սովորական գործածուած նշանակութեամբը ուսան։ Երբ իրեն քով երթալով իր խոստումը ներկայացուցի և համառօտ կերպով վիճակիս ու կացութեանս անտանելութիւնը բացատրեցի,

—Հա՛, աղջիկս, ըսաւ անմիջապէս խոշոր և փորը կուշտ ձայնով մը, իրաւունք ունիս։ Երբ վէրջ հայր սուրբը այցելութեան դայ, առաջին գործս պիտի ըլլայ քու իսօսքդ ընել իրեն և պարտք դնել իր վրայ, որպէս զի ամէն հնարաւոր միջոցներ ձեռք առնու, զքեզ դիւ չատ ունեւոր և պարկեշտ երիտասարդի մը հետ ամուսնացնելու համար։ Դուն հոգ մի ընար այժմ, աղջիկս. ամէն բան ես ինքս պիտի կարգադրեմ քու նկատմամբ և քու օժիտդ ալ ես պիտի աշխատիմ պատրաստելու...

Հա՛... հա՛... հա՛... անա այս է եղեր այս բարի և ազնուաշուք տիկնոջ ձեռք առնելիքը պաշտպանութեան միակ սիզնակէտը, որպէս թէ ամուսին մը ընտրելու կորհուրդը հարցնելու դացած ըլլայի իրեն. հետևաբար իմ մասիս առանց ուրիշ բան մ՛ալ աւելցնելու, սկսաւ իր ընտանեկան քանի մը իրարանցումները մէջ բերելը, հագուստին կապուստին վրայ խօսել, Բարիզէն յատուկէն բերել առած նոր շրջազգեստը ցոյց տալ. կարծելով անշուշտ որ ես ալ կուշտ փորով նստած էի՝ այցելութեանց շրջող ուրիշ տիկնանց պէս, միմիայն տեսակցութիւն մը ունենալու կամ ժամանցի համար վայելելու համար. և իրա՛ւ ալ, միտքը անդամ չեկաւ թէ այս հէք որբուհին որ իրեն դիմելու արիութիւն մը ունեցեր էր, ինչե՞ր քաշեր էր մինչեւ հոն գալու և դուռը զարնել համարձակելու համար, և բաց ասկէ արդիւք բան մ՛ալ կերած էր ծնաւօսէ ի վեր և դրամ ունէր իր տունը վերադառնալու համար։

Բաժնուեցայ այդ Տիկնէն յուսաթափ և զզուած. դեռ մինչեւ այն ատեն չէի կրցած դիմանալ թէ՝ մարդիկ արդեօք կը պահանջէին որ, իրենց դիմած ատենս, իբրեւ պարզ մուրացիկ, հացի և ողորմութեան կարօտ ըլլայի, ազնուական լացերովս ձեռքիս յայտնեմ իրենց. տակաւ առ տակաւ քանի՞ կը համոզուէի այս մահացուցիչ ճշմարտութեան, այնքան աւելի կատաղութիւնս և ատելութիւնս կ՛աւելնար անոնց դէմ։

* * *

Այ մարդերու վրայ յոյս ունենալէ դադրեր էի, երբ մանաւանդ անկէ բաժնուելով փողոցներէ անցած ատենս կը տեսնէի պատուհաններու առջեւ շարուած նորահաս և լնճ պարկեշտ ուրիշ աղջիկներ, որք ժամանակ չմը ընկերուհիներս ըլլալով հանդերձ, նախանձորդներս և հակառակորդներս ալ եղած էին։ Սիրամարդերու պէս հագուած ոքուած՝ բարձրաձայն՝ սակայն յայտնի չընելու չափ խորամանկութեամբ կը խնդային վրաս և մինչեւ իսկ իրենց ցուրտ և արհամարհոտ նայուածքներով արիւնս երակներուս մէջ կը սառեցնէին, և կամ ինծի կը թուէր թէ այնպէս կ՛ընէին անոնք։

Այս ամենուն ալ տակայի, և որպէս զի օր մը անոնցմէ և ո՛չ մէկին կարօտութիւն ունենալս յայտնելու հարկադրուիմ, սիրով յանձն առի քանի մը անծանօթ գերձակուհիներու խանութները շրջիլ և գէթ օրական չորարեկ ապրուստ մը ճարելու չափ անոնցմէ գործ խնդրել։

Խոստացան, բայց սեւ բաղդէս, յրդորեցին ինձ համբերել ժամանակ մը։

Աւա՜ղ, այս ժամանակը չհատաւ երբէք։...

Երբ տեսնս դարձայ, մութը կոխած էր արդէն, և այնքան պարտատած ու յոգնած էի որ առանց ուտելու բան մը փնտռելու, թէև չունէի ալ, անկողինս նետուեցայ և բոլոր գիշերը լալով և աղօթելով անցուցի։

Արդարեւ, դեռ աչքիս առջեւ են այն չարաչուք վայրկեաններն, յորում մէկ քանի անգամներ ամէն բանէ զրկուած և տաղտկացած կը խորհէի վերջապէս կանքիս, որ այլ եւս ծանրութիւն և բեռ մ՛եղած կը համարուէր ուրիշներու. որով այդ միջոցին աշխարհի մէջ կատարուած ու կատարուելիք ամենէն սեւ և մահացուցիչ մոտածումները միայն թիւ կ՛առնուին չուրջս և ամբողջ միտքս ու երեւակայութիւնս խանգարելով՝ դիս խելագարութեան մը վտանգն վախճանին կ՛առաջնորդէին. և երբ այս պահուս իսկ անցեալիս վրայ կը մտածեմ արհաւրօք լի, կը զարմանամ թէ ինչպէս կարողացած եմ տակալ ու դիմադրել այս ամենուն։

(Շարունակելի)

ՏԱՐԱԳԻՐ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄՈՒՐԱԽԱՍԷ. — Զինէ իզամ զբլընան եէյէթը մուրախասէ՝ ֆէրիզ սասա-էվվէր փաշանըն թանթը ռիյասէթիպսէ օլաբագ էվվէլբի կիւն Շանկայա-միւվասէլէթ իմմիշ սիր։

ԱՖՐԻՇԷ. — Սալիյէ վէ Մէզահիպ նազբրը իւպէթլու սէօղլէթլու Ապտիր Բահման փաշա հազրէթլէրինին իսթիասը իւզէրինէ Սալիյէ թախսաթրնա 44000 զուրուշ իլավէ եամիշսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուսաբ պույրըլմըշ սրը։

Շէհրիմիզին թէգէնանթրնա սարֆ խարմէք իւզրէ՝ էմլաք էվկիֆինին նըբզի հասբլաթը Շէհր էմանէթինէ թախսիսի պա իրատէի Սէնիյէ թանթը գարարա ալընմըշ սրը։

Թէպասի սասրգալարընը հէր ճիհէթէ բէֆահ վէ սասաթլէրի մագասը ալիի Շէհինշահիլէրի օլմաղլա չու սուրէթլէ տախի էլթաֆը Սէնիյէլէրինին էրզան պույուրըլմասը ֆէր գալբը սասրգը միսսթազրագը սիւրուր իմմիշ սիր։

Մ. ՕՆՈՒ. — Պէրայի թէասավի Ալմանիա գէմբըճալարընա կիմմիշ օլան Ռուսիանընը Աթինա սէֆիրի՝ Մ. Օնու մուախսէրէն վէֆաթ իմմիշ սիր։ Մուսաֆիլէյ 1890 եէնիմանջ Աթինա սէֆիրի թային օլունմըշ օլուպ, Ռուսիա սէրայը իսթէրթօրիսնէ էն զիյատ մազհարը թասիրի օլան զնվանան իսի։ Ակադէմի Օրանթալ տարիւֆիւնունը մէզունլանընան պուլանմա Մ. Օնուզ Շարգա միւթէասիսա մէմուրիյէթլէրսէ վէ էգզոտիմէ Տէրսաաթի Ռուսիա սէֆարէթի պաղ թէրճէմանլըղընա պուլունմըշ սրը։ Հիսսիյաթը էլեսավէթ քեարանէ վէ Ինգանիյէթինգվէրանսէի՝ քէնանին ուզունմըն հիրմէթի ու բիայէթինէ նայիլ օլմասընա սէպկէ օլմըշ սրը։ Ռուսիա Շուրաի Տէօվլէթի ազասընան պիւլունմասը հասէպիյէ տախի ալէմը պիյասիյասա պէօյիւք պիր նամ պրագէմ սրը։

ՄԸՍԸՐ ՀՈՒԼՈՒՏՍԻ. — Ինկիլիթերանընը Պանրը Սէֆիա ֆիլօսը էֆրէնտի յոնխանին օն Խպիրնագ Իսկէնտերիյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէյէնքը սիր։

— Վիեննա սէֆարէթը Սէնիյէսի միւսթէշարը Թօսուն Ճէմիլ փաշա հազրէթլէրի Բաա էլ Թրնամ խանիվ Մըսըր Ապպաս փաշա հազրէթլէրի թարաֆընան գապալ պույուրըլմըշ սրը։

—Շըմնանթֆէրլէր միւսիրիյէթի՝ Աֆրանիայա զայէթ սերիսիյարէք 15 սասա լօքօմոթիվ սրմարլամըշ օլուպ, հէր պիրի 2800 լիրա գրյուրենէ պուլունճագ սրը։

ԻԹԱԼԻԱՆԸՆ Հապէշ իմպէրաթօրը Մէնէլիք հազրէթլէրի նէգոտիսէքի մէմուրը մաֆասուսը տօքթօր Լիվօպ տէ Գաֆբօ Գաֆիրէյէ միւվասէլէթ էյլէյմիշ սիր։ Մուսաֆիլէյէ պիր գալ կիւնկ գասար Սուվէյշ վէ Էրիթրէյէ կիտրէք Մ. Մարթինիլիզ միւլագաթ էլէոիքսէն սոնրա Հապէշիսթանա ավտէթ իսէնէք սիր։

ՊՈՒԿԱՐԻՍԹԱՆ ԳՍՄԻՍԷՐԻ. — Բրէնա Ֆէրմանան հազրէթլէրի՝ Պուլկարիսթան գօմիսէրի սէօվլէթլու Սէլիմ Մէլսամէ բաչա հազրէթլէրինին նամիգաբլը իսապէրինի մէշրութիֆաթ-ընը Մ. Մ. Տզպրովիչի իսթիֆասը

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՏԻՆԵՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՊԷՐԼԻՆ, 5 Յունիս.—«Վոլֆ» նամ թէլէկրաֆ շիրքէթինին Բէքինտէն իսթիսպարընա կէօրէ, մէղքիր չէհրին ալ գալասընա պիր հարիզ զուհուր իմմիշ սիր։

ԲԷՐԼԻՆ.—Իյ գալասա զուհուրա կէլէն հարիզին՝ հոնանքի կիւն վուգուպուլան ֆուրմունա էմնասընրա տիւշէն ելլասրբրմասան զուհուրա կէլմիյէ զանն օլունուսուր. Եազմա վուգուս պուլմամագ իչին Ճարօնանա վէ Ամերիգա սասքերի մէղքիր գալայը մուհասրէ էյլէմիշլեր սիր։

ԹԻԵՆԶԻՆ.— Գօնթ Վալսերզէ իւքի կիւն էվվէլ Ճարօնեանա միւթէվէճճիհէն Թագուսան հարէքէթ իմմիշ սիր։ Թագուս անմիր եօրու իզզէրինէ պիր իւքի կիւն էվվէլ զնհուր վասէն գալվա՝ պիր օթէլտեքի միհմանդասան զուհուր իմմիշ սիր։

Ինկիլիզ մէմուրիմի զապթասը միւսասէլէ իմմիշ օլուպ, գալվա սօգաղ գասար ինթիզար իմմիշ, իքի Ֆրանթէլէթ, 4 Ֆրանսզ 3 Սլման վէ 4 Ինկիլիզ մէճիտի օլմուշլար սրը։

ԼՕՆՏՐԱ.— Բէյնիլի էհալէթինէ գօգսբլէրին միհնազասա պաչարգյարը Բէքինտէն ինանէր վէրիլիյօր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Բէքինտէ իչ գալանը միհթերէք զլուուղու ալանա թէլէկրաֆնամէլէրէն անլաշըլմըշ սրը։

ԲԷՐԼԻՆ.—Շանկ Հայ Ֆրանսզ գօնսօլսը Ֆրանսզ հէյէթինին էսպալը միլասֆասընա մէպար օլմազ իչին 11,000 ֆրանգ կէօնպէրմըշ սրը։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՕՆՏՐԱ 5 Յունիս.—Պօէրլէրին պիր մուվաֆֆագբյէթի սասա իչար օլունըօր, Ճէյմսթաուն չէհրինտէքի Ինկիլիզ սասքերի մուհաֆըզասընը էսկր իմմիշ սիր։ Ամերիկան սօնրա թախսիսէ իմմիշլեր սիր։

ՎԻԵՆՆԱ.—Մաճարիսթան Տէլէկսիսօնը Մալիյէ վէ Պահրիէ սիւտէէսինի գապալ իմմիշ սիր։

ԼԻԶԲՕՆ.—Բորթիւկէզ բարլամէնթասը պա էմմանէլի գրալի տաղրըլմըշ սրը։

ԱՆՎԷՐՍ.— Կէօմրիւք անպարլարընա նէր չիտէթլի հարիզ զուհուր իմմիշ սիր, պիր չօգ էշեակ՝ էմթաա վաբօրլարը եանմըշ սրը, հէնուզ սէօնմիւրիւէմմիշ սիր։

ՖԱՐԻԱ.— Գօրա հիւքիմէթի՝ Բարիս, Լօնտրա վէ Պերլին չէհրլէրինտէ իգամէթ էդէմէք իւզրէ Եվրօպայա իչ սէֆիր կէոնտէրիօր։

ՊԵԼՃԻԳԱ.—Պելճիգա մէճլիսի վիւքէլսաբ օն սէնե էվվէլ Գոնկօյը Պելճիգաա իլնագա գասար վէրմիշ սիր։

ՊԵՐԼԻՆ.— Իմբէրաթօր Վիլհէլմ հազրէթլէրինին էօնիմիզդէքի էյլուլ այլնասա Ռուսիանըն պէօյիւք մանօվրալարընա հազըր պուլունմաղը մէրվի սիր։

ԿԵՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻԶ, 6 Յունիս.—Ըսթօքհօլման քէչիսէ իսիլէն պիր թէլէկրաֆնամէնէ նէզարէն, մէշհուր տրամ չարիի Իպսէնին սրհաթրնան թասիլէնը գաթը իւմիա իմմիշլեր սիր։

ԲԵՐԼԻՆ.— Բէքինտէն վարիա օլան պիր թէլէկրաֆնամէնէ կէօրէ, չէհրի մէղքիրբէին աճէնթէլէրէ գարշը մէսաուա պուլունան գրիմասա զուհուր իսէն հարիզ էսնանրնա էվրադը բէսմիմ իլէ քիւթուպխանէ մաճլ օլմուշ տուր։

ԲԱՐԻԶ.— Մ. Մաքս Բէէմ Մ. Լանդրուսէքի ատէլլօյի տավէթ իմմիշ սիր։

Ինկիլիզ հուգուգիյուն չիրքէթի իւզ պաշը Տրէյֆիսին վէքիլի պուլունան մէշհուր Մ. Լապօրինին ֆէլէֆիֆինէ պիր դիլաֆէթ քէչիսէ իմմիշ սիր։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

ՊՈՒ ԿԻՃԷԻ

Յունիս, 6 1901

Ֆրանսզ էսհամը	101 .20
Բէժի	323
Գոնսօլիա.	25. 15
Շըմնանթֆէր	113 .50
Պանդ. Օթօման	552
Թրանսվալ	88 .75

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռամ. տիւն ագչ. գաբ.	26 38
» » » էն եկսքէք	26—39
» » » էն աչալը	26—36½
Բումէլի չըմէնա. ագչ. գրնա.	112—50
» » էն եկսքէք	112—50
» » էն աչալը	112—37

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէժի ագպիսը Օս. վիր.	14—00
Սիկարէթ Ա.	—91
» Բ.	—52
Թրանվայ	6—07½
Ժուրնանա	1—85
Օպլիկնսիոն Թրամվայ	483—
Անիւրանա	4—15
Դրէսի ժէնէրալ	1—05
Սօսիէթէ Օթօման Ինկ. վիր	0—13
Լօրիսմ	82—77
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	406—
Թրանսվալ	87—50
Ռիսիթրմ Թանվիլիաթը	463—
Դրէսի Ֆոնսիէ Էմիրսիէն	262—50
Անատոլը չըմ ագպիսը	10—45

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օմ. լիրասը 100 զ. տան	ղ. բր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—60
Մէթալիք	98—10
Ինկիլիզ լիրասը	110—
Ֆրանսզ ալթունը	87—21
Բօլ	91—
Դրէսմից ալթունը	51—05
Գարպոն գայմէսի	8—65

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 յունիս

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրասը	93—69
Օմ. էսհամը աչալը	24—50
» » գարանտը	24—50
» » Բ«	49—50
» » » Գ	27—50
Օսմանլը Պանգասը	12—
Մըսըր տուլ. մութթաֆրլաէ	106—
Պուլկար իսթիգրազը	101—
Գամպիո Բարիզ 3 այ-վասէ	25—185

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—10
Բարիզ 3 այ վասէլի	23—¾
Ֆիորէն Մանտա	18—55
Վիեննա չէքի (գրպոն)	21—81

Վիեննա 5 յունիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	240—50
Բումէլի չըմէնտրֆէրի ֆր.	107—20
Օսմանլը Բէժի ագպիսը	295—

Բարիզ 5 յունիս

Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	101—10
» » 4½%	101—55
Եէնի Օմ. էսհամը աչալը	25—20
» » գարանտը	25—05
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	322—
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	522—
» Պանդասը	552—
Դրէսի Լիոնէ	1034—
Իթալիա էսհամը	97—70
Բրէսրիթէ Թիւրք	495—
Օսմանիյէ	469—
Տուան Օթօման	522—
Սբանիօլ	71—60
Թրանսվալ	89—
Գամպիո 3 այ վասէ	25—180
Դրէսի Ֆոնսիէ Էմիրսիէն	—

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԷ Փ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմանիէյէ՝ օն պիր սէնէ մուգասաուէն, Մէթթիպի Հուգուգը Շահնանէսէն պա չահատէրնամէ, խուրուճ իմմիշ, վէ դայրէթ ու իսթիգամէթիյէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի դազանմըշ, երպապը նամուս վէ լիյաղաթմասա վէ պիրինճի սընըֆ տավ վէքիլէրինէ մասրուֆ պիր զաֆ սրը։

Բէնթիլերի՝ հէր նէվ Շերկ, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը սէրէօնպէ իսէք։

Պիր մէպլաղը մալիմ մուգայսիյնամէ ալթը այրգ վէ սէնէլիք ապրնէ գայա վէ գապալ իյլեր։

Տավալարը հազգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէէնպերէրէ մէճանանէ պէյանը բէյ վէ իմմայը մալիմաթասա գաչընմագ։ Էքսէր տավալարասա բէյնին իճարէթ ալմասընը կիպի, ըէք չեզալարընասա սուլէյնի թէվալիյէսէ գուսուր էյլէմէյք Սոպարդիրը տասի 2—6ետ վէ ագչամլարը տասի 9—11է գասար կազրնանէսինէ պուլունուր։

Իսարէթխանէսի՝ Պապը Ամի ճապաէսինէ Մուսուլ խանընասա 6 վէ 7 նումէրօյը օտալար սրը։

ՍՈՒՐԱԹԻ

Ամենայն ինչ՝ որ սէնի մուգասաուէն, Մէթթիպի Հուգուգը Շահնանէսէն պա չահատէրնամէ, խուրուճ իմմիշ, վէ դայրէթ ու իսթիգամէթիյէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի դազանմըշ, երպապը նամուս վէ լիյաղաթմասա վէ պիրինճի սընըֆ տավ վէքիլէրինէ մասրուֆ պիր զաֆ սրը։

Բէնթիլերի՝ հէր նէվ Շերկ, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը սէրէօնպէ իսէք։

Պիր մէպլաղը մալիմ մուգայսիյնամէ ալթը այրգ վէ սէնէլիք ապրնէ գայա վէ գապալ իյլեր։

Տավալարը հազգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէէնպերէրէ մէճանանէ պէյանը բէյ վէ իմմայը մալիմաթասա գաչընմագ։ Էքսէր տավալարասա բէյնին իճարէթ ալմասընը կիպի, ըէք չեզալարընասա սուլէյնի թէվալիյէսէ գուսուր էյլէմէյք Սոպարդիրը տասի 2—6ետ վէ ագչամլարը տասի 9—11է գասար կազրնանէսինէ պուլունուր։

Իսարէթխանէսի՝ Պապը Ամի ճապաէսինէ Մուսուլ խանընասա 6 վէ 7 նումէրօյը օտալար սրը։

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԵԼԱՐԵՆԱ

Մէարիֆ Նէզարէթի ճէլիլէսի Եվրաց գալէմի խուլէֆասընտան Հասան Թահսին էֆէնտի իլէ Նօթա վէ ֆէնէի մուսիգի մուալլիմի Զուլֆահան Գրիգոր էֆէնտիլէր թարաֆընտան հէր ծն պէշ կիւնտէ պիր՝ մունթազամէն նէշր իտիլմէֆտէ օլան էզհարը մուսիգի հասօտ միւնթէզըպ չարգը վէ գանթօ նօթաբէրնէ իլգինճի ֆորմասը ճէշր ինտիմէ։ Պիրէրթամտէ էսթմէլէրինի հավէսքեարանը մուսիգիյէ թավսիյէ իտէրիզ։

Մահալը ֆիրուխթի Պաղը Այլի ճաստէսինտէ 22 նումէրօրու Իսթանպոլ գիւթուպխանէսի, Մէրճանտա սոյնը Եղիա էֆէնտի վէ Էսկի Զայթիեէ ճաստէսինտէ Սէֆա Ֆծնօկրաֆիսանէսիյլէ սահիր մահէլլէր տիր։

Գ Ի Ս Ա Կ

Մաքձա-Բիւռէ գօնտան օրէրու-

ՀԱՑ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

ԿԵԳՐՈՆԱՏԵՂԻ

Առաքել էֆ., Գաբրիէլեանի տնտեսը

ՄԷՐՃԱՆԴԵԱԼՏԸԶ ԽԱՆ, ԹԻԼ 10

Գին 5 դահ.

ՅԱԿՈԲ ԿԻՒԼՄԷԶԵԱՆ

ՀԷՐ ՆԷՎ ԳԱՐԵՈՎԱԼԱՌ ԷՆՎԱՑԻ ԶԷՏԻՏ ՍԱՆՏԱԼԵԱԼԱՐ ՍՕՊԱԼԱՐ ՎԷ ՍԱԳԻՐԷ

Կալաթատա, Բէրէմէզ Բազարընտա, Զինճիրլի խանէն դարուքէնտա, Ն. 11

ՍԱՊԱՀ

ՐՕՄԱՆԻԱ.— Քէօսթէնճէ (Բօմանիա) Իթալիա վէ Ֆրանսատան մատա Եվրոպա։

ԻՏԱԼԻԱ ՄԱԼԽՈՍՈՒՄԷ.— Շիլէ, Քէֆկէն, Էքէյլի, Պարը սիեահ, Գօզլու, Զանկուլտաղ, Պարթէն, Զաֆրանպօլու)։

ՄԱՐՄԱՐԱ.— Թէքֆոր տաղը, Էրուէլ, Միւրէֆթէ, Մարմարա, Կանօս, Խուրէշ Փաշա լիմանը, Էկինլիք։

» Բրամէ, Պանտրմա (Պալըքէսէր, Միհալիճ, Բիրմասթի)։

ՃՈՆ ՄԱԿՏՈՎԱԼ.— Գալէի Սուլթանիյէ, Բրէվէզէ, Սարանտոզ, (Եանեա, Էրկէրի, Ֆիլլաթ) Հանեա, Բէսմօ, Դանտիա։

ՆԷՄԶԷ.— Ռուսպօլու (Դասթէմանի) Սամսոն (Թոգատ, Ամասիա, Սըվաս, Մէրզիֆուն, Զորում, Զիլէ) Կիրէսոն (Գիրա հիսարը չարկի) Տրապզոն (Կիւմիշ խանէ, Արապկիր, Էկին, Էրզինճան, Բէյմախ, Պայբուրտ, Էրզրում, Վան, Մաճէշ, Պիթլիս, Սըզերա) Բիրէջ, Պաֆրում (Կավկասիա՝ Թիւրքիատան, Աֆղանիսթանի՝ Աէֆիսիսթան) Բօթի։

ՆԷՄԶԷ.—Քէօսթէնճէ (Բօմանիա) Վարնա, Պուրկաղ։

» Բրէվէզաղ Ամլանիա, Սարանտոզ (Եանեա, Էրկէրի, Ֆիլլաթ). Տերեամ, Շենկլի (Ընդօրտա) Հանեա, Բէսմօ, Դանտիա։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ,—Կէլիպօլու, Գալէի Սուլթանիյէ, Միհիլիչ, Սրվանը, Իսրէմիա Իզմիր, Սագըզ, Հանեա, Բէսմօ, Դանտիա։

ԿԻՒՐՃԻ.— Կէլիպօլու, Գալէի Սուլթանիյէ, Միտիլլի, Օէմէր Լիսէմիա Սրվալը, Մոյտիա, Բիւնար) Սալաքիսէ Պոդչա Ասպրը։

ՌՈՒՍԻԱ.— Գալաի Սուլթանիյէ Միհէտիլլի, Իզմիր, Սագըզ։ Թարաչ պլուս) Շամ, (Թարպ Շամ, Համա՝ Համիսա) Պէյրութ (Աքքէ, Շարը Պաղտատ, Պասրա) Եաֆա (Իոռանզ-Շէրիֆ)։

ԻՏԱԼԻԱ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպոռ 1901 սէնէսի Մայիսին 1ինճի կիւնիւնտէն իթիբարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան քէօրբիւյէ

Սթ. Տգ.
11 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկաղ, Գընալը
12 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէպէ, Պօսթանճը, Ճաստը-Պօսթանը, Գալամը, Մօտա
12 45 Բէնսիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկաղ, Գընալը, (Պ. Ատատան սաաթ 1. 30տա)
12 30 Եալօվա, Պ. Ատա, Հէյպէլի, (Պ. Ատատան սաաթ 3. 15ատ)
8 45 Բէնսիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկաղ, Գընալը, Գաստը քէօյ, (Պ. Ատատան սաաթ 9. 15ատ)

Քէօքրիւտէն ատալար ճանիպինէ

2 15 Գաստը-քէօյ, Գընալը, Պուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնսիք
6 30 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Եալօվա, (Իշպու սէֆէրլէրէ կիւք գապուլ օլունմայաճագ տըր)
10 Գընալը, Պուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնսիք
10 45 Մօտա, Գալամը, Ճաստը-Պօսթանը, Մալթէպէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի
11 Գընալը, Պուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ատա (Իշպու սէֆէրլէրէ կիւք գապուլ օլունմայաճագ տըր)

ԲԱՋԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօրբիւյէ

11 Պ. Ապա, Հէյպէլի
11 30 Բէնսիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկաղ, Գընալը, (Պ. Ատատան սաաթ 12. 15ատ)
1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէպէ, Պօսթանճը, Ճաստը-Պօսթանը, Գալամը, Մօտա
8 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկաղ, Գընալը
9 30 Բէնսիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկաղ, Գընալը, Գաստը քէօյ, (Պ. Ատատան 10. 15ատ)

ԳԻՇԵՐՎԱՅ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մ'ալաքրիւտէն ատալարտա

1 30 Գաստը-քէօյ, Գընալը, Պուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնսիք
2 30 Գընալը, Պուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ատա
10 15 Գընալը, Պուրկաղ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնսիք
10 45 Մօտա, Գալամը, Ճանը-Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէպէ, Պ. Ատա, Հէյպէլի (Իշպու սէֆէրլէրէ կիւք գապուլ օլունմայաճագ տըր)

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար կիւնլէրէն մասատա Անատօլ վէ ատալար ճանիպինէն քէօրբիւյէ

12 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէպէ, Պօսթանճը, Ճաստը-Պօսթանը, Գալամը, Մօտա

Բէօքրիւտէն Անատօլ վէ ատալար ճանիպինէ

10 45 Մօտա, Գալամը, Ճաստը-Պօսթանը, Մալթէպէ, Պ. Ատա՝ Հէյպէլի (Իշպու սէֆէրլէրէ կիւք գապուլ օլունմայաճագ տըր)

ԲԱՋԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քէօքրիւտէն Անատօլ վէ ատալար

10 45 Մօտա, Գալամը, Ճաստը-Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէպէ, Պ. Ատա՝ Հէյպէլի (Իշպու սէֆէրլէրէ կիւք գապուլ օլունմայաճագ տըր)

Անատօլ վէ ատալարտան քէօքրիւյէ

1 15 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Մալթէպէ, Պօսթանճը, Ճաստը-Պօսթանը, Գալամը, Մօտա

ԳԻՇԵՐՎԱՅ ԹԱՐԻԳԻ

Սէվմիյէ Բէօքրիւտէն Սթ. Տգ.	Սէվմիյէ Գաստը-քէօյտէն Սթ. Տգ.	Բազար Բէօքրիւտէն Սթ. Տգ.	Բազար Գաստը-քէօյտէն Սթ. Տգ.
11 15	11 15	11 15	11 15
12	12	12	12
12 45	12 45	1	1
1 30	1 30	2	2
2 15	2 15	3	3
3	3		4
3 45	3 45	4	5
4 30	4 30	5	
5 15	5 15	6	6
6 15	6	7	7
8	7 15	8	8
9 15	9	9	9
10	9 50	10	10
10 45	10 30	11	11
11 30	11 15		
12	12	12	12

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԻ ԹԱՐԻԳԻ

Անատօլը չըմէնտրէֆերինէ մինթէսատրֆ

Քէօքրիւտէն

Սթ. Տգ.
10 35 Բէնսիքէն կիւէն
10 55 Խսկիշէհիրէ կիւէն
12 53 Բէնսիքէ կիւէն
2 18 Էքէն-քէօյէ կիւէն
3 25 Բէնսիքէ կիւէն
4 13 Էրէն-քէօյէ կիւէն
5 05 Բէնսիքէ կիւէն
6 10 Պիկա թէսատիֆ [3]
6 35 Բէնսիքէ կիւէն
7 45 Իզմիտէ կիւէն
9 25 Բէնսիքէ կիւէն
10 30 Բէնսիքէ կիւէն
11 35 Բէնսիքէ կիւէն

Հայտարբուրատան

11 08 Բէնսիքտէն կէլէն [1]
11 35 Բէնսիքտէն կէլէն [2]
12 30 Բէնսիքտէն կէլէն
1 33 Բէնսիքտէն կէլէն
3 25 Իզմիտատէն կէլէն
3 55 Էրէն-քէօյտէն կէլէն
4 55 Բէնսիքտէն կէլէն
5 41 Էրէն-քէօյտէն կէլէն
6 51 Բէնսիքտէն կէլէն
7 25 Պիկա թէսատիֆ
8 21 Բէնսիքտէն կէլէն
10 07 Բէնսիքտէն կէլէն
11 15 Խսկիշէհիրտէն կէլէն [4]
12 15 Բէնսիքտէն կէլէն

[1] Իշպու սէֆէր մայիսին 19ընտան հաղիրանը 18ինէ գատար սէվամ իտէնէք տիր։

[2] Իշպու սէֆէր՝ իսանրն Ցընտատմայիսին 18ինէ գատար սէվամ իտէնէք վէ թէմուզին 19ընտը կիւնիւթէքրար պաշլայաճագ տըր։

[3] Ճումատա վէ բազար 5 Ն'նումէրօրը Ֆէնէր Պաղչէ գամարընտա թէսատիֆ իտէնէք։

[4] Ճումատա վէ բազար 25 նումէրօրը Ֆէնէր Պաղչէ գամարընտա թէսատիֆ իտէնէք։

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

1851 TORONTO WESTERN LONDON

ԲԱՐԼԱՒԷՆԹՕՆԷՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍՈՒՄՆԵՐՈՒ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851Տէ ԹԷՍԻԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարըն մէճմուլ	Ֆունտ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասիլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէսիսէ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա շիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱՅԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահճէ Գաքու, Անանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրիպատա իշկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻՄԻՏԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մասարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ամէրիկա գումբանիալարրն սէլամայէսի հասրլաթրնա նիսպէթէն 100% օլտուտը հալէ Ուէսթբրընքի 125% տիր։ Իմդի պու հագիգատ Ուէսթբրն բրագիպէրինէ թէգէնէվիւգ էթաբրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինատ տըր։

ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ = SALIBORINE

Էճզաճը Վ.ԱՍԻԼԱԳԻ ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ ՊԱՇԱՇ թարագընտան թէրթիպ օլունմըշ տըր

ՄԷՏԱԼԻՍԸ ՍԸՇՇԻԷԻ ՈՒՄՈՒՄԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷՆԻՆ ՐՈՒԽՍԱԳԸՆԸ ՀԱՒԶ ՏԻՐ

Մէտլիսը գօրէնցլար Բարֆընտան Բահին վէ Բաուրէ գլանընը տըր

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) ատնիլէն թօզ՝ սեռեալարը Բէրինի ալը տեռեանն կալընըզ բարմագլարն արասընտա հասրլ օլան ֆէնա գեճգալու գաբզդան մատտէլէրինի, իւֆիւնէթ, բիչիք վէ գաչընմալարընը տէֆ իյլէր։ Պունատան պաշգա, բարմագլար արասընտա նասրը վէ նասրլաչմըշ սէրիլէրի չրգարը, սէրպէսթէճ էկզիլէպիլիր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) գօմրուգ ալթընտա վէ սաիր գարալը մահալլէրտէի բիչիքլէրի, գօգուլաբը խալիլէրի վէ գաչընմալարը տանի գամի սուրէթմէ տէֆ իյլէր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ)ի գուլլանմալար՝ սեռեալրը Բէրինի քէմմէտէն հասէսինի թատրգ իթմէքտէ տիրլէր։

Սուրէթի իսթիմալի գութունրն սէրիւնիմէքի թարիֆատան անպաշլարը։

Ումումի տէքօար Ֆընտարգլրատ 55 նումէրօրու Վասիլաքի Թօտորիսէս ճէզասընտէսէրէ դպշլէճա էճզասանէլէրինէ, էգա տէքօարընտա վէ Պոն Մարշէ գումբուտա 5 (պէշ) ղրուշա, թաշրա էճզասանէլէրինտէ վէ էճգա տէքօարընտա 6 (ալթը) ղրուշա սաթըլմագտա տըր։

Փաշրատան 6 ղրուշըզ բօսթա բուլա կէօնտէրէնէ պիր գութու ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ կէօնտէրիլիր։

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷԹԻՆ, ԱԷՐԻ, ՀԱՑԻՑ

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՃՈՒՐ ՏԻՊԻՃ ՄԱԲԻՆԱՍԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

NEW HOME

Մէղքիւր Սէրկիի Ումումիսինէ միւքաֆաթընը, HORS CONCOURS րէգատիթսիզ գազանմըշ տըր։

Էն ուճագ թէֆէրրուաթընա գատար էմանլանա թէվէֆֆիւգ իսէր

Թիւրքիա իչիւն էէկեաճէ ատէնքատը 3. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ էվլատլարը

Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպօլտա, Պահճէ Գաքուսընտա, Համիտիյէ ճաստէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խասթը իւզէրինտէ

ՇԻՒՊԼԷՐԸ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Աֆիօն Գարահիսարտա վէ սաիրէ Թամիր վէ էօյրէթմէսի մէճմանէն տիր

ՏՊԱՐԱՆ

ՍԱՐԲԵԱՆ եւ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Պաղը Աշի ճաստէսի, 38

Ճշդութիւն, մարդութիւն եւ արագութիւն նշանաբանն են Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանին.

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպագրէ բոլորովին ՆՈՐ տառերով Թուրքերէն, Հայերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն և այլ լեզուով Գիրքեր, Հանդէսներ, Լրագրեր և Ցեղարկներ

Սարբեան եւ Ընկ. Ճարտարը կը արտադրէ վաճառականական հաշուեցոյցեր, նամակագրութիւններ, հասցէներ, հարստնեաց գրաւիրագրեր, տոմսեր, այցաքարտներ, մանաղդեր եւայն եւայն։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը ուղղակի կը թղթակցի գաւառներու հետ տպագրական բոլոր գործերու համար և գիրքերու տպագրութեան արտօնութիւն ներն ալ Մէարիֆէն առնել կ'ուզան նէ։

Տպարանս գիմող բոլոր յաճախորդք գոհ կը մնան։

ԵԷՆԻ ԻՏԱԼԻԱՆ

Իսթանպօլտա, Մագազա տիյէ խանընտա Նումէրօ 7

Եմլաք վէ արազի պէյ ու չիրա վէ ինթիգալ վէ թէվսիի ինթիգալ վէ ինթրազ վէ զարսէն սէնէտա իսթրանը վէ վէրկի վէ սայիրէ վէ սիկուրթա իլէ պիկասասա էգրազ վէ խթիգրազ մուսմլաթընա թէվսասուֆ խուսուսաթընը էնմիդէթ վէ թէսնիլաթը թամամէ իլէ տապիրէի ապիճէլէրինտէ ազ պիր միւսաֆէի զարրընտա իհրա խուսուսաթընն ասնապը մէսալիինին կէրէք թաշրատա վէ կէրէք տէր սասաէթտէ սապրզ խսթանպօլտա սէբէթճի խանընտա վէ էլէվմ պալըզ բաբարընտա Մագազա-տիյէ խանընտա եէսի նումէրօրու հաղրիանէի ամիզիյէ կէրէք պիզգաթ վէ կէրէք պա թարիրաք միւրաճաաթ պուսուրմալարը իլան օլունուր։

2—30 ԱԼԻԲԱՆՏՐ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԼՕԳՈՒՄ ՇԱՔԱՐԻ ԱՌԵՎ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ԱԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս Էսկի Զապթիյէ ճաստէսի Ն. 57

Ֆրաթգլեր, պատէմի, սաաթզար, պարզ և ամէն տեսակ լօգումներ ու չաքարեղէններ կը ծախուին յիշեալ վաճառատան մէջ, հաւէ յանձնարարութիւններ փութով և խնամքով կը պատրաստուին։

ՏՕՔԹՕՐ ԶՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մուսիկիէն փարֆոտ միւտուէթը մէտիսէ էմսալը տակիրլէ վէ սասապեէ քէսպի իսթիսաս ֆէյէյտալ սարաէ ըսրազմօս, իսթէրիք, կարըմ պաչ ագրրը, նիւզիէլ, ուլգուսուզլուգ, ուգուտա կէզիմէք, չօճուգլարրն իտարատ թութամամարը վէ էնամ սինիրնասթալգալարընը էէկիմիրիք իլէ թէսաֆի իլէեսիյի կիսիմիսէ սուլարը վէ միսէ սուլունրն արիմասը վէ էքսիրէսի, պաղրրսագ, գալոլ, ագ վէ գարաճիգր վէ ՊՊԼԷՆՄԷ էմրազը տանիլիքիր սարէի ֆէնիր թէպպլն են սոն քէշֆիսաթը իւզրէ հէր կիւն գասարատան էօյլէնէ գասար իստանպուլա օգճիլէր պաչընտա (Պայազիտ) վէ ուզուն չարչուտա (Մէրիտի) էճզասանէլէրինտէ վէ էօյլէտէն սոնրա, պէյ օղլու ճաստէի քէպիրտէ Օտիսն թէսիիրսազարչուրտա 165 նումէրօրու Մուսէնէիսանէի խուսուսիէսինտէ միւրաճաաթ իսէն խասթէկէմը գապալ իսէր։

Մուսէնէիսանէի խուսուսիէսինտէ հէր նէվ թէսաֆի էլէքթրիկի վէ էլէքթրիկ պանէսաու մէվճուտ տուր

ՄԷՔԵԱԹԻՊ ԲՕՊՊԻՏԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ԱԷՐԻՐԱԹԸ ՃԻԼՏԻՃԷ

ԶԷ

ԷՃԻՐԼԵՆՃԻՃԷ ՄՈՒԱԼԷՄԻՄ

Ֆրանս Տէրի վէ Ֆրէնկ Խարուլբէրը հիրնէրի ալսի մանիֆէսթոներ

ՏՕԳԹ, ՃԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճումատա իրթէսի) կիւնլէրի սաաթ
Բազար իրթէսի) 9 տան
Զարչէնպէհ) 10 1/2 գատար
Բէնչէնպէհ = սապահտան 6յա գատար
Մալը = սաաթ 7էն 10 1/2 գատար

Իսթանպօլտա, Ճուղալ-օղլունտա Իրան սէֆարէթխանէսի գուբալինտէ Շէրէֆ էֆ. սօգաղաղընտաքի 18 նումէրօլը խանէսինտէ խասթա գապալ իսէր

ՏԷՐ և ՏՕՐԷՆ

ՕՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՑՍԷՐԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԵՔԵԱՐԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕԲԱՍԱՆ

ԿԵԱՆՔ ՄԸ

Այն ատեն, համակերպող ձայնով մը, բսաւ.

—Կեանքը ամէն ատեն զուարթ չէ։ Պառուոը հառաչեց.

—Ինչ ընես, աղջիկս, բան մը չենք կրնար ընել։

Եւ հեռուեւալ օրը, հայրիկն ու մայրը կը մեկնած ըլլալով, Ժանն և Իւլիէն միենակ մնացին։

Զ.

Այն ատեն թղթախաղերը երեսասարդներու կեանքին մէջ մտան։ Ամէն օր, նախաճաշէն ետքը, Իւլիէն, իր մութքաչը ծնկելով և քիչ քիչ վեր կամ ուքը գաւաթ գօնեաքով կոկորդը թրջելով մէկտեղ, իր կնոջ հետ «պէզիկ»ի շատ մը մարտեր կը տեսէր։ Յետոյ Ժանն իր սենեակը կ'ելլէր, պատուհանին քով կը նստէր և մինչդեռ ամբրեը ապակիներուն կը զարնուէր և հովը կը ցնցէր զանոնք, ինք յամառօրէն վառաւակի մը զարդը կ'աղնագործէր։ Երբեմն, յոգնած, վեր կը վերցնէր աչքերը և կը նայէր հեռուն, մթին ծովը որ կը ծփծփար։ Յետոյ, ան տարտամ նայուածքէն քանի մը վարկեան ետքը, իր գործը ձեռք կ'առնէր։

Ակէց զատ ինք ուրիշ բան մը չունէր ընելիք, Իւլիէն արդէն սառնած ըլլալով տանը ամբողջ կառավարութիւնը, լիուլի գոհացնելու համար իր իշխանասիրութեան փափաքները, և խնայողութեան սաստիկ մարմաջները։ Ի տարի կծծիութեան մը մէջ կը գըտնուէր, երբեք ձեռքէ պարգեւներ չէր տար, և մնուղը ճիշտ ու ճիշտ անհրաժեշտին կը վերածէր։ Ե որովհետեւ Ժանն, Բէօրը զալէն ի վեր, ամէն առտու հացագործէն նորմանտած կան պղտիկ կալէթա մը կ'առնէր, Իւլիէն այս ծախքն ալ ջնջեց՝ զինքը էրած հացին դատապարտելով միայն։

Ժանն բան մը չէր ըսեր նրկար բանի բացատրութիւններէ, վիճաբանութիւններէ և կռիւներէ խոյս տալու համար, բայց՝ իրը ասեղով հարուածուած ըլլար կը տանջուէր, երկանը ագահութեան իւրաքանչիւր ցոյցին հանդէպ։ Ասիկա իրեն դժուճ և տալի կ'երեւար, ինքը այն տեսակ ընտանիքէ մը բարձրացած ըլլալով ուր դրամը նշանակութիւն չունէր։ Որչափ անգամներ ըսած էր մայրիկին ըսելը, «դրամը, բայց ասիկա ծախսուելու համար եղած է։» Իւլիէն կ'ըսէր հիմա. «Դուն չի պիտի սորվիս վերջապէս դրամը պատուհանէն վար չի նետել։» Եւ ամէն անգամ որ Իւլիէն քանի մը սու կը զեղէր թաշակէ մը կամ վճարացուցակէ մը, կը բացագանչէր, ժպտով մը, մանրուքը գրպանէն վար սահեցնելով,

—Պզտիկ վտակները մեծ գետեր կը շինեն։

Երբեմն սակայն Ժանն կ'սկսէր երազել։ Աշխատութենէն մեղմիկ կանգ կ'առնէր, և ձեռքերը թուլցած, նայուածքը մարած, կը վերցուէր իր պզտիկ աղջկայ վէպերէն մէկը, մեծ մասամբ հրապուրող արկածներէ լեցուած։ Բայց յանկարծ, Իւլիէնին ձայնը որ հրաման մը կու տար հայր Սիմոնին, զինքը կը խլէր այս երազկոտ օրօրանքէն, և վերստին ձեռք կ'առնէր համբերատար իր գործը ըսելով. «Լմնցա, ամէնը աս է»։ Եւ արցունք մը կ'իյնար մանրուն վրայ սրունք ասեղը կը շարժէին։

Ութոլլին նաեւ, ատենօք ա'յնքան զուարթ և միշտ երգող, փոխուած էր։ Իր կլոր այտերը կոմնցուցած էին իրենց կարմիր փայլը, և, գրեթէ խոռոչացած հիմա, կարծես կաւով շրջուած էին։

Ցաճախ Ժանն կը հարցնէր անոր.

—Հիւանդ ես, աղջիկս։

Պզտիկ սպասուհին կը պատասխաներ միշտ.

—Ո՛չ, Տիկին։

Եւ քիչ մը կը կարմրնային այդ խօսքն. ձորները ու շուռով կը փախչէր։

Փոխանակ առաջուան պէս վազելու, իր ոտքերը դժուարաւ կը քաշէին, և այլեւս չէր ալ պչրուած երեւար, ու բան մը չէր գներ շրջուն մանրավաճառներէն, որոնք ի զուր իրեն կը ցուցնէին իրենց մետաքսեայ ժապաւէնները, սեղմրանները և այլազան անուշահոտութիւնները։

Եւ մեծ պարապ տունը խորհրդաւոր արձագանգ մը կը հնչեցնէր իր մէջ, ըլորոլին տիրադէմ իր արտաքին մասովն ալ զոր անձրեւները սեւցած երկայն հետքերով աղտոտած էին։

Ցունուարին վերջը ձիւնը տեղացին։ Հեռուէն կը տեսնուէին խոշոր ամպեր որոնք մթին ծովուն վրայէն՝ հեւասպէն կուգային, և բաթիներու ճերմակ վայրէջքը սկսաւ։ Մէկ դիւերուան մէջ ամբողջ դաշտը թաղուեցաւ և ծառերը առտուն այս սառոյցէ փերփուրին մէջ հագուած երեւցան։

Ժիւլիէն, բարձր կոչիկներ անցուցած ոտքերը, դէմքը պրկած, իր ժամանակը անտառակին խորը կ'անցնէր, ու թաւուտներու ետեւը, փոսին մէջ դարակած՝ կը սպասէր պանդուխտ թռչուններուն։

Մերթ ընդ մերթ հրացանի հարուած մը կը խորտակէր սառած լռութիւնը դաշտերուն։ և սեւ ագռաւներու երամներ սարսափած մեծ ծառերուն վրայէն կը թռչէին՝ դարձդարձելով։

Ժանն, ձանձրոյթէն ընկճուած, երբեմն փողոցի դրան վերնագաւթակը կ'իջնէր։ Կեանքի աղմուկներ կուգային շատ հեռուէն՝ այս կապուտագոյն և մթին ծածկոյթին քնացող հանդարտութեան վրայ։

Ցետոյ բան մը չէր լսեր, այլ հեռաւոր ալիքներուն տեսակ մը խորդումը միայն և սահելու տարտամ ու անընդհատական ձայնը միշտ թափող սառած ջուրերու։

Եւ ձիւնին խաւը կը բարձրանար հետզհետէ անվերջ անկումին տակը այս թեթեւ և թանձր փրփուրին։

Աղօտ առտուներէն մէկը Ժանն անշարժ ոտքերը կը տաքցնէր իր սենեակին կրակին քով, մինչդեռ Ութոլլի, օրէ օր աւելի փոխուած, կամաց կամաց անկողին կը շպկէր։ Ցանկարծ իր ետեւէն ցաւագին հառաչ մը լսեց։ Սառանց գլուխը դարձնելու հարցուց.

—Ի՞նչ ունիսք

Սպասուհին, ինչպէս միշտ, պատասխանեց. Ոչինչ, Տիկին։

Բայց իր ձայնը խորտակուած ու մարած կ'երեւար։

Ժանն արդէն ուրիշ բանի վրայ կը խորհէր, երբ տեսաւ որ մանչաղատի անկեան շարժիլը չէր լսեր այլեւս։ Եւ կոչեց.

—Ութոլլի՛։

Բան մը չի շարժեցաւ սենեակն։ Այն ատեն կարծելով որ դուրս ելած էր անշշուկ, աւելի ուժով պոռաց.

—Ութոլլի՛։ և ձեռքը պիտի երկնցընէր զանգակը զարնելու, երբ խորունկ մռնչիւն մը, իր շատ մօտէն մղուած, կեցնել տուաւ զինքը անձկութեան սարսուռով մը։

(Շարունակելի)